

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati peti vrst Din 4.—, Popust po dogovoru, inerati davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strommayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.851

Francoska zunanja politika:

„Hočemo mir, a svoje bomo branili!“

Obširen ekspozé Delbosa na kongresu radikalno socialistične stranke — Francija vodi dobro premišljeno politiko o miru, a misli vedno tudi na uspešno obrambo svojih pravic ob sodelovanju s svojimi zavezniki

LILLE, 29. oktobra. r. Zunanji minister Delbos je podal na radikalno-socialističnem kongresu ekspozé o zunanji politiki. To politiko, je dejal Delbos, izvaja vlada, ki ji načeljuje Blum in Chaumet. Zahvalil se je obema za njuno podporo in prijateljsko zaupanje, ki mu ga izkazuje. Nato je Delbos poudaril, da se njegova zunanja politika opira na ideale francoske demokracije. Pri tem pa izhaja iz načel, ki jih je bil tako mojstrsko opredelil Herriot leta 1924. Res je, je nadaljeval nato Delbos, da je

Društvo narodov, ki ga hoče Francija obnoviti in okrepiti, doživelo udarce, ki so njegovo delo oslabili. Nekateri njegovi neuspehi so vili imperijalizmu pogum. Nezaupanje je nekajkrat pospeševalo spletke, ki so skušale omajati pogodbe in pakte, ki so pa miro-ljubnim narodom sedaj pred skupno nevarnostjo mnogo bolj potrebni, kakor kdajkoli prej. Vsi ti nedostaki izhajajo po Delbosovem prepričanju iz krize mednarodne morale, ki jo pravkar preživljamo. Zdaj, ko živimo v takih okoliščinah, je

treba reševati predvsem mir, ki je v nevarnosti. Pri tem se moramo varovati nepremišljenosti in slabosti, ki bi bila prav tako nevarna. Doseči moramo zopet tisto, kar smo izgubili in reorganizirati sile, ki bi mogle obvarovati mir. Delbos je nato poudaril, da je Francija za ohranitev miru. Ni je dežele, s katero se Francija ne bi hotela pogajati. Francija je že v samem začetku dogodkov nastopala z miroljubnimi pobudami. Semkaj spada zlasti predlog o nevmešavanju. Pravega miru ne bo, če ne bo dostopen vsem. Francija pa pri tem ne bo dovolila, da bi jo pritegnili v kakršnokoli križarsko vojno. Kdor išče novih zbliznanj, ne izdaja Društva narodov, marveč služi in podpira njegove ideale. Poleg tega Društva in v skladu s njim je treba sklepati z neposredno prizadetimi državami še posebne dogodke. Ta delovni način se je obnesel tako na konferenci v Montreuxu

kakor v Nyonu. Tej slednji se je posrečilo izkoreniniti gusarstvo na Sredozemskem morju. Uspeh podobnih konferenc je odvisen od temeljnega pogoja, ki obstoji v spoštovanju tistega, kar smo podpisali. Najnujnejši posel je torej skrb za veljavnost podpisov, ki morajo postati prava obveznost. Mir sloni na vzajemnem spoštovanju in neodvisnosti narodov. Tu tiči eden izmed razlogov za naše

zadržanje v španskem vprašanju. Ko smo v soglasju z Veliko Britanijo predlagali drugim državam, naj v ta spor ne posegajo, smo se ravnali po miroljubni in liberalni tradiciji naših prednikov. To vprašanje ima dve plati: pravno in politično. Poseganje v notranje življenje druge države je nevarna stvar. Zato se nismo hoteli vezati ne glede na naše simpatije do republikanske Španije. S tem ne označujemo politike odgovora. Smatram nasprotno, je dejal Delbos, da mora Francija, kadar gre za njene življenjske koristi, hladnokrvno in z vso odločnostjo proučiti vse možnosti. V tej strašni preizkušnji pa mora biti enodušna. Francija bo v nevarnosti pripravljena braniti varnost svojih ogroženih mej in prometnih zvez. Segla bo tudi po najmočnejših sredstvih zmagovalne obrambe, če bo treba. Prav tako bo pa nastopila tudi, kadar bo šlo za preprečitev vojne, kajti napadi na odločne in močne narode so izključeni. Dejstvo pa je, da se je mir v Evropi v zadnjih 15 mesecih, odkar je izbruhnila španska vojna, ohranil. Nekateri trde, da smo zapirali oči pred nevarnostmi in da smo na ta način nevarnost le povečali. Toda čas in trud za mir ni nikoli izgubljen. Kaj bi sodili o vladi, ki bi s svojimi računi danes ali jutri pospešila čas splošnega zločina? Mislimo, da služimo istočasno domovini in človeštvu, ko se temu upiramo.

Delbos je nato obžaloval, da so se dogodili primeri poseganja v španske dogodke tudi po londonskem dogovoru. Zaradi teh posegov se nadaljujejo strahote španske

državljanske vojne in ogražajo svetovni mir. Naše stališče, je nadaljeval Delbos, je lojalno in jasno: Zahtevamo dejansko spoštovanje teritorialne nedotakljivosti in politične neodvisnosti Španije. Sklicujemo se na soglasno pričevanje nepristranskih opazovalcev, ki so nadzirali naše meje, in zahtevamo enako spoštovanje načela nevmešavanja. Pripravljeni smo sprejeti vsako obliko nadzorstva na kopnem in na morju. Pri tem pa ne bi mogli sprejeti tisto, kar bi drugi odklonili. Naša zunanja politika se varuje nepremišljenosti, ki so lahko dvojne. Nepremišljenost besed in nepremišljenost dejanj in akcij, ki jih ne bi mogli izpeljati do konca. Prav tako bi bili nepremišljeni, če bi v svoji opreznosti šli do odpovedi. V tem primeru ne bi ostali varuhi miru, marveč bi drugim dali priliko, da ga porušijo. V teh mejah se giblje naše stališče. Preteklost in sedanjost omogočajo Franciji, da ohranja svojo hladnokrvnost. Vso svojo silo hoče porabiti za preprečitev vojne, ne pa za njeno pospešitev. Zaveda se pa tudi tega, da mora biti pripravljena in da mora vojno dobiti, če bi ji jo kdo napovedal. Delbos je nato razlagal, da je disciplina, enotnost socialni mir, ljubezen do dela in finančno ravnesje neobhodni pogoji za ohranitev miru. Prijateljstvo in zavezništvo

med Francijo in Veliko Britanijo ki sta najtrdnjša varuha miru, je sedaj močnejša, kakor kdajkoli. S pogodbo, sklenjeno v Rambouilletu, smo okrepili svoje zveze s Poljsko. Francosko-sovjetski pakt ohranja svojo veljavo in solidarnost, ki nas drži z Molo antanto, sta potrdila predsednik jugoslovanske vlade dr. Milan Stojadinović in nedavno tega Nj. Vel. rumunski kralj Karel II. Po drugi strani imamo plemenito navdahnjene govore, ki sta jih imela predsednik Zedinjenih držav Roosevelt in njegov zunanji minister Cordell Hull. Delbos je nato omenil pogumno delovanje Vatikana v korist miru in svobode. Na koncu svojega govora je Delbos

poudaril, da je pot, ki vodi k splošnemu miru, še vedno posuta s trnjem. Po tej poti smo pa doslej vendarle preprečili novo svetovno vojno. Nič ni izgubljeno, vse bomo še rešili, je rekel Delbos na koncu svojega govora, če bo Francija ostala enotna in močna!

Herriot: Francija je na vse pripravljena

Za Delbosom je govoril predsednik parlamenta Eduard Herriot, ki je izrekel priznanje zunanjemu ministru in želel, da naj kongres v resoluciji pokaže svojo soglasnost v vseh vprašanih zunanje politike. Soglasnost bo zelo srečno vplivala na bodočnost našega naroda v trenutku, ko bo potrebno, da ga podpro v borbi vsi njegovi sinovi. Francija je danes bolj kot kdaj prej močna in na vse pripravljena. Francija ne želi borbe ideoloških taborov in ji je tudi vseeno, če je ta ali ona država fašistična ali komunistična, samo da te oblike ohranja zase in jih ne vsiljuje sosedom. Notranja politika po znanem izreku ni izvojni predmet. Dotaknil se je napetosti v Sredozemskem morju in podčrtal potrebo po vzajemnosti med Francijo in Anglijo. Govoreč o Sovjetski Rusiji, je Herriot rekel, da je Francija bila včasih v zelo ozkih vezeh s carsko Rusijo. Dejstvo, da je danes Rusija komunistična država, je zadeva, ki se nanaša na rusko notranjo politiko, ne pa na Francijo. Kar se mene tiče, moram reči, da ostane zvest temu narodu, ki mu želim, da naj se razvija po poti demokracije. Mi želimo, da bi bila naša domovina močna. To pomeni, da ji moramo priskrbeti varno narodno obrambo. Zato pa se mora Francija danes zavezati Daladiera. Toda pri tem moramo tudi gledati na to, da bo naša finance in gospodarstvo zdravi.

Kongres je navdušeno pozdravil izvajanja predsednika Herriota in nato zapel francosko himno. Nato je kongres soglasno sprejel sklepe o zunanji politiki in zaključil sejo.

Japonski mirovni pogoji

Kitajska bi se morala popolnoma podvreči japonskemu nadzorstvu

TOKIO, 30. oktobra. br. Po informacijah iz tukajšnjih dobro poučenih krogov poroča Reuterjev dopisnik, da je Japonska dostavila maršalu Čangkajsku svoje pogoje, pod katerimi je pripravljena skleniti mir s Kitajsko. Japonski pogoji so:

1. Priznanje novo osnovane države v Notranji Mongoliji s strani Kitajske.
2. Petim severokitajskim provincam se mora priznati pravica, da si same izberejo svojo vlado in svobodno odločijo, ali hočejo spadati še nadalje pod Kitajsko, ali pa se žele osamosvojiti ali pa priključiti japonskemu protektoratu.
3. Japonska mora dobiti koncesijsko ozemlje pri Sanghaju s svobodnim dostopom

na morje. Obseg te koncesije se bo določil po tem, koliko ozemlja bodo japonske čete pri Sanghaju zasedle.

4. Japonski se mora priznati pravica ribarstva vzdolž vse kitajske obale do indokitajske meje.
5. Kitajska mora izstopiti iz Društva narodov in se pridružiti protiboljševiškem bloku.
6. Kitajska se mora v zraku popolnoma razorožiti in izročiti vsa svoja vojna letala Japonski.

Po poročilih iz Nankinga smatrajo v kitajskih krogih take japonske pogoje za docela nesprejemljive in le za nov dokaz japonskih osvajalnih namenov.

Junaški odpor Kitajcev v Čapeju

Peščica Kitajcev kljubuje vsem navalom Japoncev in brani veliko skladišče

Sanghaj, 30. oktobra. br. Peščica kitajskih vojakov ima še vedno v posesti veliko skladišče v Čapeju na meji mednarodne nasebine. To skladišče skušajo Japonci pogoniti v zrak, vendar do sedaj brez uspeha, ker se morajo ozirati na mednarodno nasebino. Kitajci so danes odbili vse japonske napade japonskega topništva in strojne. Junaška obramba zadnjih kitajskih čet

v Čapeju zbujajo povsod veliko občudovanje. Angleški vojaki, ki se nahajajo v bližini skladišča, delijo s kitajskimi vojniki svojo vsakdanjo hrano. Kitajci se trdovratno branijo ter izjavljajo, da se bodo umaknili samo na izrecno povelje Čangkajske. Kitajski vojaki bi se mogli vsak čas umakniti v mednarodno nasebino, da se rešijo.

Zopet obsedno stanje v Jeruzalemu

Arabski teroristi so vedno bolj bojevit

JERUZALEM, 30. okt. AA. V starem delu mesta je prišlo do spopada med Arabci in Zidi. En žid je bil ubit, trije pa ranjeni. Neki žid je bil tudi težko ranjen pri pokopaliških vratih. Oblasti so objavile obsedno stanje v starem delu mesta in ustanovile tam novo policijsko stražnico z 20 redarji. Vse stroške za vzdrževanje te stražnice morajo plačati prebivalci tega mestnega okraja. V Transjordaniji so po-

skušali arabski teroristi zopet presekati dovodne in prometne zveze. V severni Palestini se je v raznih vaseh razvilo streljanje med teroristi in redarji. Na pomoč so jim poslali vojake.

V starem židovskem delu mesta je nekdo streljal na štiri žide. Policija je uvedla strogo preiskavo, ki pa ni rodila nobenih sadov.

Nemška vlada je povabilo odklonila, ker ne spada med podpisnike washingtonske pogodbe, je pa pripravljena sodelovati pri vsaki akciji za mirno poravnavo kitajsko-japonskega konflikta, če se bo prepričala, da so podani za to neobhodno potrebni pogoji.

Načelni sporazum v Londonu

Svoj pristanek morata dati še obe španski vladi

London, 30. oktobra. AA. Odbor za nevmešavanje je po večerajnji seji objavil naslednje uradno poročilo:

Zastopniki držav, ki so zastopane v pododboru, so se sporazumeli o načrtu resolucije, ki je bila izdelana na sestanku dne 26. oktobra. Zastopniki so se sporazumeli, da pristanejo na devet točk angleškega načrta z dne 14. julija, ki se nanašajo na umik prostovoljcev, na priznanje pravic vojskujočih se držav obema strankama in na kontrolo, ki se naj izpolni z dodatki Van del Weningovega načrta. Sporazum obsega naslednje točke:

1. Predsednik odbora naj stopi v stik z obema strankama v Španiji, da bi dobil čim prej njihov pristanek glede sodelovanja pri umiku prostovoljcev, ki niso Španci. Doseže naj tudi, da se sestavita dve komisiji. Ena komisija bi nadzirala umik prostovoljcev, ki bi se v sorazmerju s številnim stanjem umikali iz obeh taborov, druga pa bi ugotovila številno stanje.
2. Predsednik bo obvestil obe stranki, da

bodo države, ki sodelujejo v sporazumu, istočasno priznale pravice vojskujočih se strank obema taboroma, ko se bo začel odhod prostovoljcev in se bodo izpolnili pogoji iz 1. točke.

3. Od dne, ko se bo začel od odbora določeni odhod prostovoljcev iz Španije, se bo tudi začela izvajati od odbora določena kontrola na francosko-španski meji. Ta kontrola bo tudi izpolnjena z določbami, ki jih bodo za pomorsko kontrolo sprejeli pomorski strokovnjaki na temelju dopolnilnega poročila.

4. Vsaka vlada mora izdati potrebne odredbe za prevoz orožja in odhod ali prevoz prostovoljcev v Španijo, ki bodo v skladu z gornjimi določbami. Na ta način bo vlada pokazala, da pristaja na sporazum, ki je zgoraj načelno nakazan. Zastopniki Velike Britanije, Belgije, Francije, Švedske in Češkoslovaške so že izjavili, da njihove vlade brez pridržkov sprejemajo gornjo resolucijo.

Amerika bo posredovala v španskem konfliktu?

Amerika se boji, da bi se španske razprtije razširile tudi na ameriške države

London, 30. oktobra. br. Veliko pozornost v vseh tukajšnjih diplomatskih krogih je zbudil govor ameriškega podtajnika Sumner-Wellisa, ki je napovedal, da bodo Zedinjene države prevzele vlogo posredovalca v španskem konfliktu. V angleških krogih to ameriško pobudo tople pozdravljajo in ji pripisujejo izredno važnost, ker utegne po tako dolgotrajnih brezplodnih prizadevanjih vendarle dovesti do uspeha. »Daily Telegraph« piše, da je ta sklep Zedinjenih držav posledica bojazni, da bi

utegnil španski konflikt vplivati tudi na odnose med ameriški državami, ker se južnoameriške države vedno bolj opredeljujejo v španskem sporu. V Washingtonu je zaradi tega zavladala bojazan, da bi utegnilo med ameriški državami zaradi tega priti do sličnih napetosti kakor vladajo zaradi Španije med evropskimi državami. Kdaj in v kak obliki bo isvedeno ameriško posredovanje, bo določeno šele po diplomatskih razgovorih, ki so se še pričeli.

Nemčija in Vatikan

Nova kampanja nemškega tiska zaradi papežev enciklike

Berlin, 30. oktobra. r. V Nemčiji se je pričela nova kampanja proti katoliški cerkvi. »Angriff« je danes objavil oster članek, v katerem trdi, da se je papež zvezel z boljševiki. Tako razlaga najnovejšo papežev encikliko. Enciklika predstavlja po njegovem mnenju rjazen zunanje politični manever Vatikana, ki je na eni strani napravljen proti narodnemu socializmu, na drugi pa odvarja novo vatikansko tajno diplomat-

ske akcijo. List poroča, da se je na polje-ruski meji zbralo že veliko število misijonarjev, ki naj bi po pristanku moskovske vlade nastopili v Rusiji, tako da bi katoliška cerkev tam prevzela mesto pravoslavja. V encikliki papež proslavlja češkoslovaško in francosko demokracijo le zato, da bi se po tej približal Stalinu. Papeževa enciklika v Nemčiji niso smeli objaviti. Le duhovščina jo je razglasila s priznjo.

Politični obzornik

Poglavje o misijonarjih

V nedeljo je bila misijonska nedelja, ki je posvečena »Slovenec« celo stran. O pomenu slovenskih misijonarjev za slovensko domovino čitamo, da »se slovenski narod kot celota premalo zaveda, kaj vse pomenijo njegovi misijonarji. Naši misijonarji se bore na bojni fronti Kristusovi kot zastopniki vsega slovenskega naroda. Naši misijonarji so zato s svojim delovanjem tudi vir neizmernih milosti za slovenski narod, ki ga zastopajo. Trudi in napor misijonarjev nam priključijo iz neba še poseben božji blagoslov. Naši misijonarji so za naš mali slovenski narod še posebno pomembni, ker so ravno oni domala edini njegovi predstavitelji v mnogih deželah širnega sveta. Velik je pomen naših misijonarjev za naš narod in Jugoslavijo. Še večji bi bil, če bi jih bilo več. Imamo okoli 75 misijonarjev. Če pa primerjamo to število z Holandci, ki jih je komaj še enkrat več kakor nas Slovenec (Holandec je samo v Evropi 8 milijonov! Po veri so protestanti!) »Slovenec« je torej zelo slabo poučen!», pa imajo 30 krat več misijonarjev in misijonark kakor mi.«

»Slovenec« misijonska razmišljanja se čitajo kaj zanimivo. Nam pa se zdi, da bomo Slovenci morali skoraj pošiljati naše misijonarje med naše brate, ki so s pristankom ali brez pristanka Vatikana izgubili pravico čuti božjo besedo v ljubi materinščini in se danes vse bolj pogrezajo v neko versko brezbriznost, ki zelo škoduje njihovu duševnemu blagru. Kar se pa tiče primerjave med slovenskimi in holandskimi misijonarji pa so pri »Slovenec« pozabili, da imajo Holandci s svojimi kolonijami dovolj velik interes na tem, da pošiljajo med svoje kolonialne podložnike čim več misijonarjev, ki so najboljši utiralci poti holandskim gospodarskim, ki služijo milijarde in milijarde na račun holandskih kolonij. Naši misijonarji pa pripravljajo ne svoji domovini, ki kolonij nima, nego utrjuje pot nekemu drugemu. Komu ni težko uginiti! »Slovenec« bo to tudi vedel!

Službene »Vrbaske Novine« o konkordatu

Službeni organ vrbske banovine v Banjaluki »Vrbske novine«, ki so obenem tudi glasilo JRZ, so objavile v svoji zadnji številki članek, v katerem opravičujejo ukrep ministrskega predsednika, da je umaknil konkordat. V članku se poudarja: »Katoliška cerkev nikakor ne more očitati vladi dr. Stojadinovića neolajnost, ako se je odločila, da konkordata ne predloži senatu. Vlada je upoštevala, ko se je odločila za ta ukrep, sovražno stališče skupščinske izvenparlamentarne opozicije, ogrožen odpor srbske pravoslavne cerkve in končno rezerviranost in nezadovoljstvo Hrvatov, ki bi morali kazati največji interes za konkordat. Zato nosi odgovornost opozicija, da ni bil konkordat uzakonjen.«

Sklepi naših borz

Ljubljana, 30. oktobra. Na večerajšnjem zborovanju delegacij borz kraljevine Jugoslavije je bila sprejeta naslednja resolucija:

Zbrani delegati so najprej razpravljali o ugotovitvi glavnih tipov moke letošnje žetve pšenice in si osvojili za moko 0 gg tip somborske borze, za 0 g tip novosadske borze za 0 tip ljubljanske borze, za moko št. 2. tip beogradske borze, za moko št. 4. tip zagrebske borze, št. 5 novosadske borze, 6 somborske, 7 novosadske in 8 spet somborske borze. Glede kotiranja treh odstotnih obveznic za likvidacijo kmečkih dolgov na domačih borzah je delegacija mišljenja, da je treba to kotiranje takoj izvesti. Pripominja pa, da bi bilo v splošnem in v interesu širokih slojev zlasti pa v interesu vlagateljev denarnih zavodov potrebno, da se temu papirju prizna sposobnost za plačevanje davčnih zaostankov vključno za leto 1934. kakor tudi možnost, da se jih položi kot varščina. A kar se tiče letošnje žetve kuruze so delegati ugotovili, da je pridelek izdaten in kakovost dobra ter je pričakovati presežek za izvoz nad 100.000 vagonov. Žeteli bi bilo, da se izvoz ne monopolizira za klinirinske države izključno za Prizad, temveč se izplačanje gotovega dela preferenciala prepusti privatnim izvoznikom, kar je v interesu naše trgovine in narodnega gospodarstva sploh, ker le na ta način bi bil izvoz pravočasen, predno bi ga pokvaril dotok blaga od žetve prekomorskih krajev. Delegacija borz apelira na merodajne čimbelje, da ukrepejo vse za razširitev deviznega tržišča na ta način, da bi se sistem službenega kliriranja polagoma likvidiral oziroma ukinil, kar bi dalo novega poleta našemu narodnemu gospodarstvu. Osvojene so bile tudi uredbe uzanca o mixed-koruzi. Vprašanje uzan se bo še rešilo na posebni konferenci v Beogradu, kjer bodo navzoči tudi predstavniki Prizada in industrijskih podjetij.

Borzna poročila.

Carib, 30. oktobra. Beograd 10, Pariz 14.595, London 21.485, New York 432.873, Bruselj 73.175, Milan 22.80, Amsterdam 399.45, Berlin 133.95, Dunaj 80.10 do 81.75, Praga 15.18, Varšava 81.50, Bežanica 3.25.

KINO IDEAL

Premiera! Premiera!
NAJPREKRASNEJSI FILM — IDEJAN V
ČUDOVITO LEPIH NARAVNIH BARVAH —

ALAHOV VRT

MAHLENE DIETRICH — CHARLES BOYER

Režija: Miksa Balogh

Danes ob 16, 19. in 21.15 uri — jutri (v nedeljo) in v ponedeljek ob 15, 17, 19. in 21.15 uri

Slovenci in 29. oktober 1918

Zanimivo predavanje docenta dr. Zwitterja pod okriljem Društva absolventov trgovskih šol

Ljubljana, 30. oktobra. V četrtek zvečer je pod okriljem Društva absolventov trgovskih šol predaval v posebni dvorani restavracije Zvezde vseučiliški docent dr. Zwitter o zanimivem vprašanju, kako je z 29. oktobrom 1918 pri nas. Zvečer je predaval o zanimivem vprašanju, kako je z 29. oktobrom 1918 pri nas. Zvečer je predaval o zanimivem vprašanju, kako je z 29. oktobrom 1918 pri nas.

ke in stranke socialnih demokratov. Tega da si je le malokdo zamisljal možnost, da bi mogli Slovenci eksistirati tudi izven avstrijske države.

Govornik je nato označil vlogo dr. Šušteršiča in dr. Kreka, pomen majske deklaracije, vlogo mlade revolucionarne nacionalne slovenske mladine in pomen tivoljske resolucije, ki je proglasila kot cilj Slovencev enotno slovensko državo, oziroma balkansko federativno državo. Dotaknil se je gibanja Preporodovcev, ki so bili pripravljeni, da morejo Slovenci pričakovati osvoboditve samo od velike vojne, v kateri bo Avstrija propadla.

Edino stvarni in konkretni program je postavil glede zgodovine in razvoja Slovencev Ivan Cankar v svojem govoru leta 1913, zaradi katerega je bil zaprt in preganjan. On je označil eno jugoslovanstvo za konfiscirano, drugo pa za dovoljeno. Na eni strani je bila iskrenost mladine, na drugi pa oportunistični politiki. Predavatelj je omenjal še delo raznih narodnih odborov, Jugoslovenskega odbora in srbske vlade, označil je pomen majske in krške deklaracije in povedal je, kako je prišlo do tega, da smo izgubili Koroško in da je del Slovencev ostal pod Italijo.

29. oktober je v slovenski zgodovini ena najsvetlejših točk, obenem pa je to dan, ko se moramo spomniti ob nanovo se pripravlajočem svetovnem viharju nalog, ki jih ima mlada generacija. Leta 1918 ni imel nihče nobenega izdelanega programa in ko je prišla svoboda, ni nihče vedel, kam z njo. Kakor praznujejo Čehi 29. oktober kot narodni praznik, tako bi ga lahko tudi Slovenci kot spomin in opomin. Tehtno predavanje g. docenta so prisotni spremljali z veliko pozornostjo in nagradili predavatelja s prisrčnim aplavzom.

Albin Dežman dosledno zanika krivdo

Razprava je bila snodi ob 20. prekinjena in se je nadaljevala danes dopoldne — Obtoženec v protislovjih

Ljubljana, 30. oktobra. Kaj očita Albinu Dežmanu obtožnica, smo poročali včeraj. Očitek je težak: umor po zrelom preudarku. Dežman ga odklanja zelo vztrajno, toda v teku včerajšnjega zasliševanja priča in njega samega, so nastala velika nasprotja med dejanskim položajem, v kolikor so ga mogli sodniki ugotoviti, in med izjavami obtoženca in nekaterih zanj govorečih prič. Dežmanova afera se nam zdi zelo zamotana. To je proces, katerega je treba šteti med najtežje v zadnjih letih. Lažje je voditi razpravo proti zločincem, ki puste svojo žrtev na kraju umora. Preskivalni sodnik in sodišče imata v takih primerih vsaj nekaj konkretnih dokazov, na katerih je mogoče graditi obtožbo. V Dežmanovem procesu so corpora delicti zelo skromni. Na mizi pred sodniki je steklenička, katero je Kaničarjeva Mici ponudila Dežmanu, češ da je v njej žganje. V steklenički je bila, kakor trdi obtoženec, očetna kislina, s katero ga je hotela Mici zastrupiti. Žrtev so klicali vsi domači in Dežman sam Mici, v obtožnici je zapisano, da ji je bilo ime Marija. Poleg stekleničke je robec, katerega je Dežman vzel iz torbice, potem ko je Mici skočila v vodo, in še nekaj drobnarij iz torbice pokojne Mici. To je vse.

SAM ŽRTEV USODNIH OKOLISČIN

Truplo pokojne Mici so našli 12 dni po dogodku blizu Trbovelj. Ker so bili vsi pripravljeni, da je sama skočila v vodo, so jo pokopali brez obdukcije. Morda bi obdukcija v nekaterih straneh pojasnila njegovo zagonetno smrt. Tudi, ko je prišel Dežman na orožniško postajo javit, da je Mici skočila v vodo, bi se moral orožnikom vsiliti dvom, da morda le ni šla prostovoljno v smrt. Vsa zagorska dolina je poznala Dežmana in njegovi dve ljubici. Vsi so vedeli, da je imel že 4 leta pred dogodkom otroka s sedanjo ženo Angelo. Rojeno Dolanc, ter da je imel še vedno razmerje z obema hkratu. Znano je bilo, da je pokojna Mici grozila Dežmanu, da ga bo ubila in znano je bilo, da je Angela dostikrat izzvala prepire zaradi ljubzenske rivalitete. Posebno važno se nam pa zdi to, da sta obe pritikali na Dežmana in zahtevali odločitve. Angela je zahtevala, da jo ženi, ker ima že otroka z njo, Mici pa je bila blazno zaljubljena vanj, in pripravljena vse žrtvovati, da dobi Albina za moža, čeprav je imel že nezakonskega otroka. Dežman se je moral odločiti ali za Angelo ali za Mici. Toda odločiti se ni mogel, ker ni človek, ki bi bil sposoben za hitre in končnovejavne odločitve, in ker je po svoje »visele« na Angeli in na Mici. Na pomoč so mu prišle morda same okolščine in ni izključeno, da je v tem jedro te afeze.

IGRAL SE JE Z ŽENSKAMI

Oglejmo si tega fanta. Mlad je še, srednje visok je, plave oči ima in svetle lase. Poteze v obrazu ima skoraj nežne. Človek močno volje na prvi pogled ni, pač pa je zelo inteligenten in pravem pomenu te besede, to se pravi, da hitro in jasno misli ter se brez težko prilagodi vsakemu položaju. Na vsa vprašanja zna odgovoriti, ne da bi kazal kakšno zadrego, in celo pri odgovorih, ki so v očitnem nasprotju z odgovorom, ki ga je izrekel pred 10 minutami, ne izgubi ravnotežja, temveč znova zavzame govor in se za »formalne« k-maže iz neugodnega položaja. Tudi preveč resen fant ni. Ker je eden in prikrpen, go-

tovo ni imel težko v občevanju z dekleti. Njegov oče je organist. Doma imajo harmonijo in Dežman se je naučil sam igrati na harmoniji in na harmoniko. V kolikor mu osvajanje deklet ni olajšala prikupna zunanjost, v toliko mu je pomagal sloves, da zna igrati na harmoniko in zabavati dekleta z muziko. Po inteligenci je gotovo prekal Angelo in Mici, zato ju je lahko obvladal v vsakem se tako napetem položaju. Znal je obe potolažiti ob pravem času, obema je govoril, da ju ima rad. Mici ga je gotovo bolj ljubila kakor Angela. Z Angelo je imel razmerje že več kot 4 leta, toda Angela se je prilagodila položaju in je nazadnje zahtevala v svojo odločnostjo samo se to, da ji plačuje alimente za otroka. Mici je bila drugačna. Zahtevala je čedalje bolj odločno, da jo vzame za ženo in da prekine vse zveze z Angelo.

INTELGENTEN SLABIČ

Tudi nekaj cinizma in srčne podivjanosti je bilo opaziti pri tem fantu. Dostikrat je odgovoril sodnikom zelo zadržano in nahučil priče, ki niso izpovedale niemu v prid. Čeprav je trdil, da je imel Mici resnično rad mu tega nismo mogli verjeti, ker se je o njej po njeni smrti izražal zelo grdo in zaničevalno. Skoraj v isti sapi je trdil, da jo je ljubil in da je bila nesramnica, ki je imela poleg njega še druge. Kadar se je nudila prilika za izražanje njegovega lepega čustva in spomina na pokojno Mici, jo je Dežman izbral, izbral pa je tudi vsako priliko, kadar se mu je nudila, za očrnitev pokojnice. Dežman je po zunanosti ni delavec. Človek bi mu prisodil inteligentni poklic. To je kmečki fant bistre glave, iz katerega bi morda kaj več nastalo, ako bi imel priliko za študiranje. Tudi po njegovem jeziku je soditi, da je dosti čital. Beseden zaklad ima dovolj bogat in tudi njegovo izražanje ni slabo. Postave nima delavske in tudi roke ne žuljave in zdelane. Rekli bi lahko, da je inteligenten slabič, ki se je zapletel v ljubzenske afeze, iz katerih se sam s svojo voljo ni mogel izmotati.

DO BLAZNOSTI ZALJUBLJENA MICI

Po pripovedovanju prič smo dobili tudi kolikor toliko jasno sliko o pokojni Mici. Bila je močnejša kot Dežman in tudi višja, brez dvoma pa tudi bolj odločna in energična. V Dežmanu je bila blazno zaljubljena, kakor pričajo njena ljubavna pisma, v katerih mu je udano potolažila svoje srčne bolečine. Pisala mu je, da je v njenem sroju za večno vtisnjeno samo ime Albina, da ne more živeti brez njega, da bo imel težko vest, ako jo zapusti, da je vsa obupana in ne more več živeti ter da nima nikjer več obstanka. Obupni pozivi, naj jo ne pozabi, naj je ne zapusti, končujejo vsa njena pisma Albinu Dežmanu.

Mici je hotela imeti Albina vsega samo zase. Ko je opazila, da fant okleva in se ne more odločiti, je začela groziti. Rekla je, da ga bo ubila. Nekoč je rekla Angeli, da ga tudi ona ne bo dobila živega. Rekla ji je celo, da bo Albin krnil pred njo, ona pa da bo šla v vodo. Več prič je povedalo, da je imela Mici samomorilne namene. Govorila je, da si bo končala življenje v Savli. Morda je hotela na ta način Albina prisiliti k odločitvi. Primitivne ženske se večkrat poslužujejo takih trikov v boji za moža. Morda je hotela pri tistem spreobretu ob Savli res zastrupiti Albina in nato skočiti v vodo. Morda pa je bil to njen zadnji poskus,

da bi si za vedno pridobila Albina. Gotovo je, da je imel Albin strah pred njo. Šla mu je tudi na živce s svojo veliko ljubeznijo in s neopomnim zaljubljenostjo.

BREZ SITUACIJSKEGA NACRTA

Za sodnika je pri presojanju krivde ali nedolžnosti slehernega obtoženca zelo važna krajevna in časovna situacija ob dogodku. V tem procesu je to še izredne važnosti, ker imajo sodniki na razpolago samo nasprotujoče si izjave obtoženca in prič, ki so zelo elaba opora za presojanje krivde. Sodniki so si morali še v teku preiskave ustvariti jasno sliko o torenu. Izpraševati so morali priče in obtoženca, da so lahko kontrolirali krajevno in časovno posamezne izjave in trditve. Dežmanov branilec dr. Mohorič je kmalu po pričetku razprave zahteval ogled na kraju nesreče, kar ni bil slab predlog, ker v aktih ni bilo situacijskega načrta. Šele popoldne smo dobili jasno sliko o situaciji na podlagi raznih izjav.

Tragedija se je dogodila na desnem bregu Save med postajo Sava in Zagorju. Tu pelje steza vzdolž brega, po kateri se pride v Zagorje. V Zagorju sta se Dežman in Mici ter Dežmanova sestra Malka napotili na tombolo. Na stezo so prišli pri takozvani Podtri skali in kakih 300 m dalje se nahajata takozvana Cesarska kamra. Na polovici te razdalje je Mici baje Dežmana sunila v vodo. Rešil se je na ta način, da se je oprijel skale in zlezal zopet na breg. Bil je moker do kolen. Pri Cesarski kamri je pa Mici skočila v vodo. Dežmanova sestra Malka je trdila, da se je že pri Podtri skali ločila od obeh in šla naprej s svojim otrokom, da ne bi zamudila tombole. Videla je baje od daleč Dežmana in Mici, ko sta sedela pri Cesarski kamri, kar se pa ne ujema s časovno situacijo, ker je bila tedaj že v Zagorju.

USODNI DOGEDEK PRI CESARSKI KAMRI

Zelezniški čuvaj Kepa Martin je videl na stezi, ko so korakali drug za drugim proti Zagorju, 5 ljudi, to so bili Dežman, Mici, Angela, Malka in njen otrok. Rekel je, da lahko prišede, da jih je videl pri Dežmanu pa trdi, da sedanje žene Angele ni bilo tedaj zraven, temveč se je pojavila šele pozneje, ravno se ob pravem času, da je videla, kako je Mici skočila v vodo. Dežmanova sestra Malka pa tudi trdi, da se je pred Cesarsko kamro ločila od Albina in Mici. Kepa bi moral videti torej samo Dežmana in Mici, videl pa je na poti med Podtri skalo in Cesarsko kamro pet ljudi.

Silno sumljiva je izpoved Dežmanove sedanje žene Angele, ki je bila rivalinja pokojne Mici. Z njo se je Dežman oženil kakih 7 mesecev po tragični smrti Mici Kaničarjeve, čeprav je ni imel rad in se pred smrtjo Kaničarjeve ni mogel odločiti za ženitev z njo. Angela se je pojavila ob Dežmanu in Mici pri Podtri skali in je Dežmana pozvala, naj se izjavi, katero ima raji, njo ali Mici. Dežman je rekel, da tisto, ki prej pride. Potem je izginila in se je pojavila zopet pri Cesarski kamri, kjer je natančno videla, kako je Mici ponudila Dežmanu steklenico s strupom, kako je nato sama skočila v Savo in kako je Dežman pobral torbico ter iz nje vzel robček in 18 din ter jo nato vrget v vodo rekoč, kamor je šla ona, naj gre še torbica. Nato je Dežman odšel Angeli, da je ona kriva in se je zjokal. Angela je vedela še mnoge druge podrobnosti o dogodku, o katerih Dežman sam ni nič vedel. Angela ga je opravila, da je bil vse zmešan.

V nasprotju so pa bile tudi izpovedi orožnikov, ki so zaslišali prvi Dežmana, ter prič, ki so bile pri tem zaslišanju navzoče. Nadalje je zanimivo, da je Dolanc Franc popoldne izjavil, da boče pričati, dopolnje se je pa odrekel pričevanju, ker je postal Dežmanov sorodnik, ko se je Dežman oženil z njegovo sestro Angelo. Na Dolancovi izpovedi je bil zgrajen dober kos obtožbe, saj je njemu Dežman kot prvemu povedal, ko sta listje lani v septembru skupaj grabila, da je sam pahnul Mici v Savo. Dolanc je izjavil, da mu je Dežman res nekaj o tem pravil, toda Dežman je bil tedaj čisto pijan in ni vedel, kaj govori. Dežman pa je nato odgovoril, da o Mici in o načinu njene smrti ni nikoli govoril z Dolancem. Današnja razprava se bo zavlekla gotovo do večera.

Po četrtrem požigu se je ujel

Poljčane, 29. oktobra. Pred kakimi štirimi meseci je v Lušči vasi, občina Poljčane, prvič gorelo in sicer je pogorel Roberjev kozolec. Istega večera se je bil podtaknjen ogenj pri mizarju Koršcu Jožetu, pa se požar ni razvil. Pozneje se je neznaneu požigalav posrečilo zažgati in upepeliti Koroščevo gospodarsko poslopje. Kmalu je gorelo pri Modrič Heleni in včeraj zvečer zopet pri Koršču in to prav tisto poslopje, ki so ga od zadnjega ognja jedva nanovo zgradili. Ljudstvo je bilo v neprestanem strahu za svoje domačije, ob ponovnih požarih.

Orožniki so šli z vso vestnostjo na delo, da pojasnijo požare in res se moramo le njim zahvaliti, da se je to zgodilo. Vse požige je zagrešil mladi Korošček mizarjski vajenec, kar je skesano priznal. Ne bi mogli pričakovati od sicer pridnega fanta takih grobrih, storjenih pri zdravi pameti. Toda v ozadju so še drugi njegovi pomagali, katere so že tudi prijeli. Dokler pa ne pridejo na dan vse podrobnosti, ne moremo izdati njihovih imen. Neizkušena fanta so ti brezvestni ljudje v svojem koristolovstvu prenamili z denarjem. Za vse požige je dobil v presledkih vsega skupaj 1.000 Din. Izročili so mu tudi posebne žigalne patrone, tako da je fant, ki so ga preslepili z lažko zasluženimi dinarji, svoje delo kar mimogrede opravil.

Včeraj je začelo goreti pri Koršču okrog 1920. Domači so bili pri večerji. Naenkrat jih je nekdo opozoril, da je njihovo poslopje v plamenih. Lahko si milo razburjenje Koroščevih, saj je pri njih v knatnem gorelo že tretjič. Pri gašenju je najboljši preklinjal in zabaval čez »požigalca« Koroščev mizarjski vajenec sam. Takrat seveda še ni bil razkrinkan, a ga je kmalu prišla roka pravice.

Korošček ima ponovno veliko škodo. Razen novega gospodarskega poslopja mu je zgorelo mnogo suhega fižola in dva voza sene. In koliko so prestali s sosedi vred strahu. Ljudje niso imeli več mirnega spanja. Zdaj si bodo odihnili. To je zasluža vestnih orožnikov s komandirjem g. Jezernikom na čelu.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Končno vsaj ena cesta!

Ljubljana, 30. oktobra. Novozgrajena cesta med St. Vidom in Ljubljano je bila te dni odprta za promet. Na to so nestrpno čakali avtomobilisti in vozniki, saj so morali dolgo voziti po slabih stranskih cestah v velikih ovinkih. Voziti so morali po ovinku preko Zg. Siske in Dravlj, kasneje pa preko Kleč, kjer imajo še zdaj zvezo preko Vižmarji, Tacna in Smlednika, z Gorenjsko. Večina avtomobilistov pa vozi raje po novi cesti do St. Vida in Guncelj, kjer zavijejo na pot ki vodi skozi Stanežiče in dalje do Mednega, kjer pridejo zopet na betonirano novo cesto.

Kako veseli so lastniki motornih vozil urejenega in trdnega cestišča, je razvidno iz tega, da prireajo na cesti Ljubljana St. Vid pravcate dirke. Mnogo je na cesti zlasti motociklistov, ki se vozijo gor pa dol od St. Vida do Ljubljane in nazaj ne meneč se za predpise glede brzine in vožnje vobče. Se huje pa je zvečer, ko se zmrči. Takrat odhajajo iz Ljubljane proti Gorenjski številni avtobusi in se vračajo v mesto avtomobilisti, ki vozijo skoro brez izjeme z odprtimi reflektori, čijih bleščeta luč vzame pešcu ali kolesarju vid. Policijska uprava je nedavno organizirala tako zvano letenčo kontrolo za promet na naših cestah. In tu ima ta kontrola najlepšo priložnost, da napravi red najpej v mestu samem, potem pa še v bližnji okolici.

Še enkrat odvetnik ali advokat

Novo mesto, 28. oktobra. V 245. številu našega lista (z dne 26. X.) piše dr. Jos. Čerin o besedah odvetnik in advokat. Ako je hotel dokazati, da je beseda odvetnik tudi slovenska (ne zgolj sh. in staroška), bi moral namesto sliške pesmi, ki je spisana v mešanici iz češč in slovenščine, navesti Trubarja, Krelja, Dalmatina in Megiserja iz 16. stoletja, ki so rabili izraz odvetnik v pomenu branilec, zagovornik, besednik.

V pomenu advokata pa rabimo izraz odvetnik šele kakih 70 let; prej so nam služile besede besednik (v 16. stol. Trubar v Postili, Recelj v Gornji bukvač s privedkov »pravdini bes.« v 17. stoletju Skalar, v 18. pater Hipolit, Japelj v pridigah), govorin (Matija Kastelec v 17. stol.), pravdo-srednik (Vrtovce in Novice okrog l. 1850) in pravdnik. V Novicah iz l. 1861. najdeš odvetnika v pomenu »patron«. — Stiška »Salve regina« ima v 12 kratkih vstavlcah kar 13 čehizmov, torej je neprikladna za argumentiranje (gl. Grafenauer, Slov. št. za višje razrede srednjih šol, II. del, 1922, stran 13, opombe pod b). Anonimni češki cistercijski piše poleg 12 drugih čehizmov »naše odvetnice« v pomenu »naša zagovornica«. Ker ima izmed vseh slovenskih jezikov edino češčina v ženskem spolu v edinskem imenovaniku za meškimi soglasniki vokal e namesto a, se bomo pač raje sklicevali na domače protestantske pisatelje 16. stol. kot pa na rokopise iz 15. stol., ki je le napol slovenski. Ivan Košičal.

Češkoslovaški praznik v Mariboru

Maribor, 29. oktobra. Svečano in dostojno je naš obmejni Maribor proslavil smoti v nabito polnem gledališču češkoslovaški narodni praznik. Menda ni bilo nobeno leto na ta dan v gledališču tako lepega odziva nacionalnega občinstva, kakor ob letošnjih praznikih. Občinstvo je do zadnjega kotička zasedlo vse prostore v parterju, ložah, na balkonu in na galeriji. Dilejško stojišče je bilo naravnost natrpano. Uvodoma je vojaška godba pod vodstvom kapelnika kapetana Jiránika zaigrala češkoslovaško himno. Sledila je zanimiva recitacija ravnatelja mariborske češke šole g. Drleaga, nakar je vojaška godba zaigrala jugoslovensko himno. Občinstvo je stojiše poslušalo obe himni ter z dostojno resnostjo sledilo prvemu delu proslave. Gledališki oder je bil okorno okrašen, v ozadju na temnem zagrinjalu sta, oviti v jugoslovensko in češkoslovaško trobojnico, viseli štiki Nj. Vel. kralja Petra II. in predsednika dr. E. Beneša.

Drugi del proslave je tvorila uspešna K. Čapkova »Bela bolezen« v Malčevi režiji. Predstava je žela mnogo lepši uspeh kakor ob lanskim premieri in so bile kreacije vseh sodelujočih igralcev na znatno višjem umetniškem nivoju. Markantno sta prevladovala Nakrstov dr. Galen, ki je bil pri odprtju odru nakratkrat deležen burnega aplavza, in pa P. Kovičev dvorni svetnik Sigelius. Občinstvo je navdušeno spremljalo Čapkovo dramo, ki predstavlja manifestantno izpoved za pacifizem in demokracijo proti imperializmu in diktaturi.

Iz škofje Loke

Češkoslovaški narodni praznik je proslavila škofja Loka v Sokolskem domu. Sokoli in Sokolice z ostalim občinstvom so popolnoma zasedli veliko dvorano, ko je sprejeli o češkoslovaškem narodnem prazniku podstarešina br. Horvat. Predavanje o Češkoslovaški je imel br. dr. Fran Bradaš ml. iz Ljubljane. V zgornjih, poljudnih in zanimivih izjavah nam je bila podana pregledna slika brateške države, ki stoji čvrsto na braniku mira. Ob zaključku smo videli mnogo lepih skitskih slik. Proslave so se udeležili tudi častniki s polkovnikom g. Marasom, številne dame in mnogo podčastnikov.

V škofjo Loko, na sadni sejmi in razstavo! Podružnice SVD iz škofjeloškega okraja prirede od 30. oktobra do 3. novembra svoj prvi sadni sejem in razstavo, ki naj pokaže, da je bilo prizadevanje naših sadjarskih poslojank v preteklih letih uspešno. V zalogi imajo sadjarji okrog 15.000 kg prvovrstnega zimskega sadja, a drugovrstnega do 20.000 kg. Razen svežega sadja bo razstavljeno tudi suho, hruske in krhlji, ki so že sušeni v naših modernih podružničnih sušilnicah. Vse sadje bo sortirano in pakirano v takozvanih ameriških zabojčkah. Prireditelj je prvi br. vrste pri nas in sodeluje vse srez. Slovensna otvoritve bo jutri ob 10. Vse, ki se hočejo preskrbeti z dobrim in ceninim sadjem, vabimo, da prihi-tijo v škofjo Loko, ako ne zaradi nakupa, pa zaradi ogleda razstave, ki bo v prostorih nove šole.

Sokolstvu! Brat major Ivan Oblak za-puta škofjo Loko. S svojim nesebičnim in zvestim sodelovanjem pri Sokolu, si je pridobil za razvoj društva trajnih zaslug. Brate

in sestre vabimo, da se v škofo Loko v soboto zvečer v vseh prostorih Sokolskega doma! Odnosna br. Oblaka bo združena z obojestranskim družabnim večerom. Pričetek ob 21. Zdravo!

Protestna stavka trgovcev je zajela tudi škofjeloški okraj. V petek ves dan so bile v škofji Loki vse trgovine zaprte, protestu trgovcev pa so se iz solidarnosti priključili tudi obrtniki in zaprli svoje lokale. Tako smo dobili sredi tedna malo ne-naveden praznik, ki je zbudil sveda mnogo pozornosti. O svojem protestu so ob-vestili trgovci javnost tudi z lepaki, ki pa niso bili za javnost. Kljub temu pa se je zaznalo, da je naperjena protestna stavka proti veleblagovnicam, ki so dovoljene v mestih z nad 50.000 prebivalci.

Francoski tečaj pod vodstvom škofjeločana, profesorja Pavla Sušnika se je pri-čel v prostorih trgovskega gremaja. Preda-vanja so vsako sredo. Tečaj je pod okri-lijem Francoskega krožka. Udeležencev je mnogo.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 30. oktobra katoličani: Marcel, Alfonz
JUTRI: Nedelja, 31. oktobra katoličani: Volbenk
POJUTRISNJEV: Ponedeljek, 1. novem-bra katoličani: Vsi sveti

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Tarzan zmagovalce
KINO IDEAL: Alahov vrt
KINO SLOGA: Lord Nelson
KINO UNION: San Francisco
KINO MOSTE: »Zetev« in »Straža na me-
je«
KINO SSKA: Ivje, lutkovni oder »Jur-
ček straši ob 16
PROSLAVA JADRANSKEGA DNE ob 20.
v dvorani Sloge
SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE: »Lin-
coln« ob 20.15
SKAVTSKA RAZSTAVA NA VELESEJ-
MU
JUBILEJNI PLES ob 20. V KAZINI

PRIREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Tarzan zmagovalce
KINO IDEAL: Alahov vrt
KINO SLOGA: Lord Nelson, ob 10.30 ljud-
ska predstava
KINO UNION: San Francisco
KINO MOSTE: »Zetev« in »Straža na me-
je«
KINO SSKA: Ivje
SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE: »Lin-
coln« ob 20.15. Mestni dom

PRIREDITVE V PONEDELJEK

KINOMATOGRAFI ISTI SPORED
SOKOL I. Zalna spominška svečanost ob
13.30 na Taboru
SVEČANOSTI NA VOJASKEH GROBO-
VIH ob 15.30
DEŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Leustek, Resljeva
cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12,
in Nada Komotar, Viš — Tržaška
cesta.

V PONEDELJEK: Dr. Piccoli, Tyrševa ce-
sta 6, Hočevar, Celovška cesta 62,
Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Ospod sita

»Stužbeni list kraljevske banke uprave
dravske banovine« je priobčil v soboto od-
ločno ministrskega sveta o prepovedi uvo-
za v kraljevino Jugoslavijo in prevoza čez
njeno ozemlje za žive in ubite zajce in kun-
ce, njih kože in kakršnekoli njih dele. Ta-
ko je zapisano in povedano v idealno čis-
tem uradnem jeziku. Prepoved je tu, po-
stava je poslana, nič se ne da storiti zoper
to, kar je ukazano.

Toda zajci in kunce so spravljani tu v en
koš, pa se njih kože in kakršnekoli njih de-
li povrh. Zajci in kunce so si sicer v so-
rodu, po dolgih uhljih in krepkih zadnjih
krakih tudi močno podobni, vendar pa v
en koš ne gredo. Če smo jih pa že stlačili
vanj, naj ostanejo tam, da bo mir. Tudi za-
stran njihovih kož bi se ne imeli pomisle-
kov, da jih ne bomo več smeli uvažati v
kraljevino Jugoslavijo, niti »provažati« čez
njeno ozemlje. Imamo pa pomisleke zoper
kakršnekoli njih dele. Med te lahko prište-
vamo tudi zajčje repke, tačice in bobke.
In s to robo se utegne razpusti silno ži-
vahno tihotapstvo. Kdo ti pa more kaj, če
staneš v inozemstvu v žep nekaj zajčjih
repkov ali bobkov in jih prineseš čez me-
jo neocarinjene? Tudi najstrožja carinska
oblast ti nič ne more, ker se bo sami zdelo
smšno, če te bo lovila za take dele ubi-
tih zajcev in kuncev.

Naročite se na knjige SSK

Ljubljana, 30. oktobra
Slovenska šolska matica vabi svoje člane
in druge zainteresirane, da se naroča na knji-
ge, ki izidejo za l. 1937. Matica bo izdala
kot običajno Pedagoški Zbornik, ki bo pri-
nesel bogato, obsežno in aktualno gradi-
vo. Zbornik ne bo zanimal samo praktič-
nega učitelja, temveč vsakogar, ki ima
smisel za pedagoška vprašanja naše dobe.
Kot druga knjiga izide nadaljevanje Geo-
grafije Evrope, ki jo bo napisal docent dr.
Valter Bohinec, znani geografski strokov-
njak in pisec srednješolskih geografskih
knjig. Ta knjiga pretežno leto ni izšla,
ker je bil avtor prezaposlen. Kot tretja
knjiga pa izide II. zvezek »Pedagoškega
priručnika«. Mešč. šol. učitelj g. Albert
Žerjav bo napisal zelo temeljito »Metodiko
zgodovinskega pouka«. Knjiga temelji na
najnovejših mladinslovnih in pedagoških
spoznanjih.

Ker je pedagoško usmerjenemu in
ustvarjalnoemu človeku nemogoče živeti
brez pedagoške literature, zato je odbor
Slov. šol. Matice pripravljen, da bodo na-
ročili te knjige vsi, ki jim je pri srcu slo-
vensko pedagoško smovanje. V upanju, da
se bo številno naročnikov še dvignilo, je pri-
pravil odbor še eventualno četrto knjigo,
ki bi jo napisal g. Drago Cvetko in sicer:
»Problem občne muzikalne vzgoje«. Ta
knjiga bi izšla samo pod pogojem, da dose-
žemo čez 2.500 naročnikov.

Gg. učitelji in učiteljice naj se naročijo
kot do sedaj pri g. poverjeniku SSM, dru-
gi pa naj pošljejo naročila na naslov: Slo-
venska šolska Matica, Ljubljana, Komen-
skega ul. (šola na Ledini). Naročnina zna-
ša Din 30.— na leto, kar je za tri odt.
štiri obsežne knjige zelo nizka vsota. Ker
bi odbor rad izdal knjige do Božica, naj
se naročniki javijo vsaj do konca novem-
bera. Odbor SSM.

Prijateljem Vodnikove družbe

Ljubljana, 30. oktobra. Mesec november je vsa leta že praznični čas Vodnikove družbe in slovenske knjige sploh. Zakaj ta mesec nam vselej prinese bogato knjižno žetev naše priljubljene književne matice, žetev, ki ponese v slerherno slovensko vas lepe, izbrane knjige, ki ustvarijo našim številnim članom toliko iskrenih in domačih ur zabave in pouka.

Se štirinajst dni nas loči od izida štirih letošnjih Vodnikovih knjig, t. j. bogato ilustrirane Vodnikove pratike za leto 1938., povesti »Strie peruti« Ivana Podrčaja, povesti »Sin« Ivana Potrča in Sestovih sibirskih memoarov »Enatridetset in eden«. Te dni bodo naši poverjeniki dokončno zaključili nabiranje članov, ker žele pravočasno opraviti svoj prosvetni posel med našim ljudstvom, da ne bodo z naknadnimi prijavitelji zavlačevali ekspedicije knjig, ki jo Vodnikova družba želi opraviti točno in hitro.

Tem našim agilnim in postrtovalnim poverjenikom tem potom še enkrat polaga-

mo na srce, da naj dni, ki nas še ločijo od izida Vodnikovih knjig, spretno porabijo za nabiranje članov in skušajo privesti v širni krog Vodnikovcev, še vse tiste omahljivce in odlaševalce, ki se do zadnjega ne morejo odločiti, da bi sebi in svoji ljubi družini naročili lepe Vodnikove knjige. Borih 20 dinarjev, pač ni tak strašen strošek, če pomislimo, da je zbirka Vodnikovih knjig vselej dogodek v našem slovu in da te knjige nudijo starim in mladim okrog 30 tiskanih pol izbranega čtiva.

Iskreno pozivamo vse prijatelje lepe knjige, da se takoj prijavijo za člane Vodnikove družbe poverjeniku svojega kraja, odnosno, ako njih kraj morda nima poverjenika, kar pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani, Knafljeva ul. 5.

Ob 140 letnici prvega slovenskega časopisa mora Vodnikova družba, ki nosi ime po Valentinu Vodniku, starešini slovenskega novinstva, zbrati okrog sebe v spomin svojega velikega pokrovitelja v jubilejnem letu 1937. toliko članov, kakor še nikoli doslej!

Vseh mrtvih dan

Ljubljana, 30. oktobra. Mnogi bodo romali na pokopališča, očete, bratje in sestre, hčere in sinovi, ker je vseh mrtvih dan. Njih zadnja domovanja so krašena in lučice gore na grobovih. Žalujejo so se spomnili svojih najdražjih ne samo v srcu, temveč so tudi z venc, rožami in svečkami dokazali, da še niso pozabili na pokojne, nekateri zelo skromno, drugi bolj razkošno. Hodili bomo mimo grobov, v katerih je prah in pepel pokojnih, za katerim ne žaluje več nobena človeška duša. Hodili bomo mimo grobov, ob katerih se ne bodo zbrali samo sorodniki, ves narod bo postal ob njih in se spomnil velikega duha, ki je ostal živ med živimi, ker je z duhom premagal smrt.

Vsi, ki spe na njivi mrtvih, so prehodili svojo pot v življenju in omahnili končno v naročje Smrti. Kakor vse, kar je na svetu živega, so bili igračka dveh boginj, ki se poigravata z bitij in mečeta kocke ter določata usodo. Pravimo jima Življenje in Smrt. Tudi mi smo v njuni igri in ne vemo, kdaj bomo iz nje izpadli, zakaj bomo izpadli in kako se bo to zgodilo. Slutimo, da je nastajanje, presnavljanje in izginjanje večno v smeri nazaj in v smeri

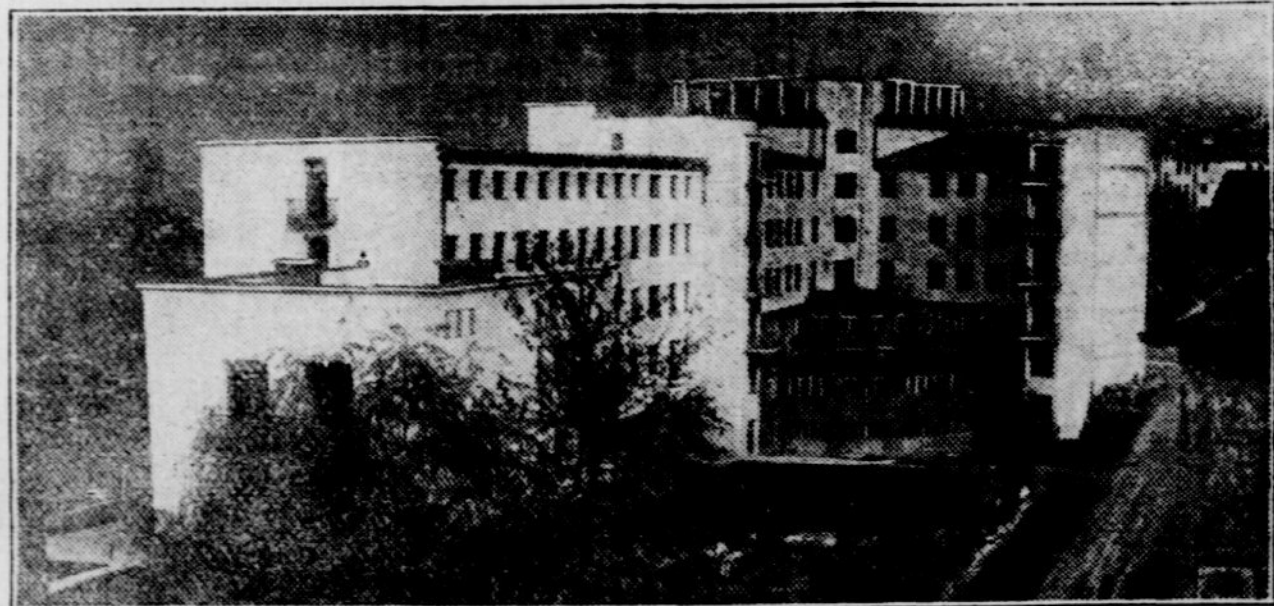
naprej. Iz neskončnosti gre pot življenja v neskončnost. Morda je naša predstava nepravilna. Morda je veriga nastajanja in spreminjanja strnjena v krog, in smo prašek od praška v večnem krogotoku. Ničesar ne vemo o teh skrivnostih, le domnevamo in rešujemo te večne probleme na ta ali oni način, vsak po svoje. Kolikor je religij, toliko je domnev o poslednjih skrivnostih, kolikor je kultur, toliko je rešitev teh vprašanj.

Sprehajali se bomo med mrtvimi in premišljevali bomo. Bolj človeški bomo kakor druge dni in ob drugih prilikah. Vsi, ki spe na njivi mrtvih, nam bodo bližji in dražji, kakor so nam ljudje v življenju, ki je več en boj. V grobovih ni več slabih in dobrih ljudi. Ko je človek pod zemljo, je za vse živce res človek in skoraj nič drugega. Spominjamo se nanj drugače kot na živce. Gledamo ga z drugačnimi očmi. Srce nam napolni posebno sočustvovanje in posebna plemenitost, ki obsije naš spomin na pokojne z lepimi barvami velikega odpuščanja in velike človečnosti.

Pa ne samo mrtve, tudi same sebe zagledamo v drugi luči. Kar je najplemenitejšega v naših dušah, tega se zavemo. To so trenutki, ko pozabimo na življenje in spoznamo, da smo prašek od praška, katerega pade nedoumljive sile določeno število let skozi življenje. Živce se nikoli bolj ne zavajajo človeka v sebi kakor na dan vseh mrtvih.

Morda bo prišel čas, ko bomo tudi izven pokopališč bolj človeški, ko se bomo pri vsem svojem dejanju in nehanju bolj jasno zavedali, da smo vsi ljudje, da v bistvu ni razlike med majhnimi in velikimi, med bogatimi in siromaki, med menoj in teboj, med nami in vami. Daleč je še ta čas, to je gotovo. Človek je še preveč žival za tako spoznanje. Toda ta čas bo moral priti. Moral bo priti svetel trenutek v večnem nastajanju in umiranju, ko bo v človeku zmagal človek. Tedaj bo šele življenje premagalo smrt, tedaj bo smrt vseh umrljivih triumf nad življenjem. Daleč, daleč je še do tega svetlega trenutka v razvoju človeštva. Malo, prav malo jih je, katerih smrt je že danes triumf nad življenjem.

Danes popoldne bo otvorjen ženski azil

Ljubljana, 30. oktobra. Danes ob 16. se bodo odprla vrata lepe nove in pomembne socialne ustanove. Svečano bo otvorjen ženski azil, ki so ga lani pričeli graditi kot prizidek Delavskega doma ob Bleiweisovi cesti. Pred leti zgrajeni Delavski dom je postal premajhen in pokazala se je potreba zgraditi poseben ženski azil. Upravni odbor Delavskega doma z g. Kozamernikom na čelu je pospeševal akcijo za zgraditev posebnega ženskega azila, za stvar so se zavzeli tudi odločujoči činitelji in ko je Borza dela odobrila kredit 1.720.000 din., je stvar dozorela. V oktobru 1936 so zapele lopate na bivšem velikem kolizejskem vrtu ob Bleiweisovi cesti in zdaj je lični prizidek dograjen.

Načrt za ženski azil je napravil mestni arhitekt inz. Mušič in prvotno je bilo sklenjeno, da bo to dvonadstropna stavba, a kmalu se je pokazalo, da je treba dragoceni prostor čim bolj izrabiti. Zato je bil odprt za gradnjo pooblaščen, naj najame novo posojilo, ki ga je odobrila Delavska zavarovalnica mestnih delavcev v znesku 170.000 din. S tem je bilo omogočeno, da je ženski azil zrasel v višino tretjega nadstropja.

Posojilo je praktično urejeno, v vsakem nadstropju je 22 sob s skupno 24 posteljami, vsega skupaj torej 72 sob. Vsa te sobice so lično opremljene z lepim pohištvo, v njih je urejena centralna kurjava, elektrika, na razpolago je topla in mrzla voda. V pritličju so prostori uprave, dve sobi za prenočevanje delavk in uslužbenk, ki so na poti skozi Ljubljano. V podprtljiju je skupno ležišče s 14 posteljami in posebna soba, kjer bodo brezposelne delavke zaposlene z različni deli. Tam ima tudi svojo sobo nadzornica in v podprtljiju so tudi skladišča, omare za perilo, skupna umivalnice, prhe in stanovanje za tri uslužbenke uprave in dr.

Mozartov komorni kvartet

Ljubljana, 30. oktobra. Mozartov komorni kvartet — tako se imenuje mlado sazibursko komorno združenje, ki nam je včeraj prineslo iz Mozartovega mesta njegov »Loveki kvartet« v B-duru, Beethovnov op. 50 št. 2 in Schubertov postumni kvartet v D-molu. Veselozvosen in težak program, ki zahteva mnogo od izvajalcev in poslušalcev. Mozartova čista, lahka in prosojna godba se razliva po mali dvorani Filharmonične družbe in misli mi nehotne uhajajo, kakor že mnogokrat prej, drugam, ven iz tega udobnega, tople razsvetljenega prostora in blodiijo nad Madridom in Sanghajem, med Palestino in Marokom, kjer se brani ubogi, preprosti ljudje pred nasiljem blaznih avanturistov in hladnih računarjev. Misel, da si obojen na »uživanje« glasbe v istem času, ko zveni drugod pošastna muzika strojne, topov in letal, me je preganjala že preteklo sezono, tako da sem imel že histeričen strah pred vsakim koncertom. Pogled na občinstvo, ki se rasti običajno usipavati od glasbe, mi je ta občutek neugodja in razdvojenosti še stopnjeval. Tu lepota, tem strašna in kruta resničnost. In vendar je tudi ta lepota resnična, saj so na ustvarili živi ljudje, ki pa so bili tvorci ne pa uničevalci; saj je to napisal Mozart, ki ni bil samo

galanten in čaroben kravat, kakor živi v predstavi povprečnega človeka, ampak tudi tisti, ki se je drnil komponirati Filharmonično svatbo, to briljantno završeno konservativno aristokracijo, saj je ta kvartet napisal ponosni samotar in demokrat Beethoven, ki ni znal klobuča pred kronano glavo in to je Schubert, ki je nabiral po smetiščih koščke papirja, da je mogel napisati to, kar je vrelo iz njega.

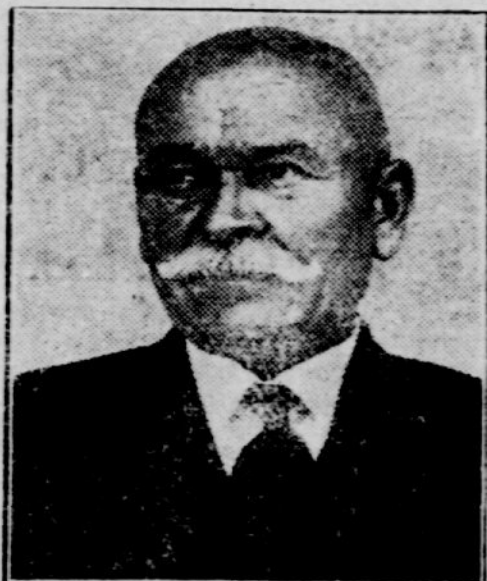
Glasba naj prebudi v nas človeka. Zato pa »več glasbe in manj topov« kakor je rekel Alois Haba ob priliki prvega šestnotonskega koncerta v Pragi.

Ali je to kritika? Je — toda namenjena je človeku, ki naj se končno prebudi in postane v istem, čistem smislu tvoren, kot so tvorci vsi veliki umetniki.

Fr. Sturm

Šavsov ata še vedno poje

Ljubljana, 30. oktobra. Kdo naj še poje v tej ledeno mrzli dobi današnjih dni? Kdo naj se še smeje in kdo naj bo še veselja pijan? Iz dneva v dan obupne tožbe vseh, ki so gluhi za lepo našo pesem, vseh, ki ne pojo in peti ne morejo. Tam na trnovski gmajni, nad katero ponosno glasi trnovski zvon o prelapi trnovski fari, pa je vedno pesem doma, kakor je živele nekoč. Zda, ko so dnevi mrki in večeri dolgi, se zbirajo stare trnovske grbe ob večerih v parlament pri Bergantu in pri cvičku obujajo spomine, kako so s pesmijo romali za mladimi dni pod okna zalih Trnovčank in Krakovčank. Jesen budi spomine... Zda, pa zdaj vzdihnejo starjšina trnovskih pevcev Šavsov ata: »...ah, ve moja mlada letca, pa se naenkrat kakor iz sanj prebujeni ojunatijo: »Naki! Nobene tožbe! Mladi smo, mladi. Zapijmo!«

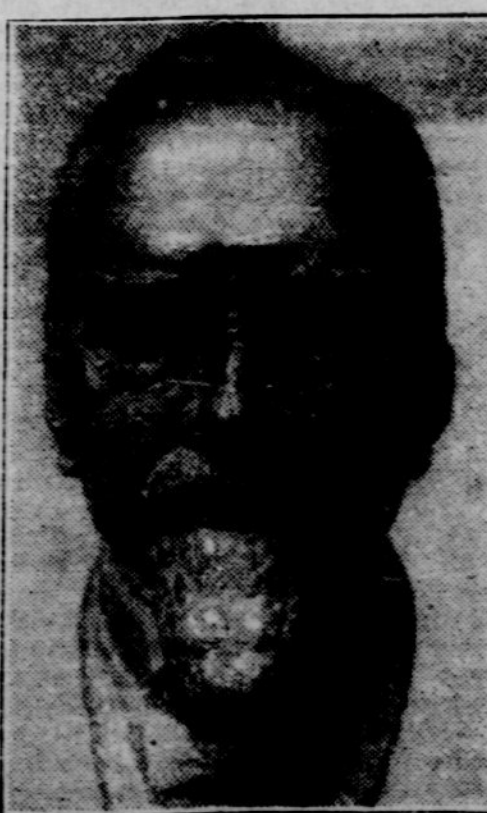
Kdo jih ne pozna? Vedno nasmejani, mladeniški kakor za tistih davnih dni, ko so že kot čevljarski vajenček, pozneje kot fant in »kranjski Janez« prepevali s svojimi sovrstniki. Štirideset let že pojo in bude med mladim rodom veselje do lepe pesmi. Šest križev imajo, pa ne povedo. Povedo pa farne bukve, da je bil pred 60 leti v Zelarjevi hiši čevljarju Jakobu Šavsu rojen sin Janče in da mu je mati položila v zibel našo pesem. Leta 1919, — po vojni — ko je v Trnovem petje zamrlo, je zbral s Krde-ljem, Juvanom, Perdanom, Lampičem, Lokarjem, Veharjem in Šimovcem garo mladih in starih trnovskih in krakovskih pevcev in jih združil v pevski zbor »Trnovo« — Krakovo, ki je še danes vnet propagator slovenske narodne in umetne pesmi. Vse od zborove ustanovitve pa do današnjih dni je eden najmarljivejših pevcev, najboljši pevski organizator, društveni blaginik in steb vseh pevskih prirediteljev.

Je pa Janez tudi dober in skrben gospodar in družinski oče ter vobče spoštovan obrtnik. Od leta 1902 samostojno vodi čevljarsko obrt v prijazni hišici, ki si jo je s trdom svojih rok postavil na Cesti na Loko — tam sredi cvetočih vrtov, kjer zdaj tako bobnotno cveto astra in regina... Janez pa je vesel in poje, in pesem ga poma-juje kljub njegovim šestdesetim. Pri! Pod večer, ko se bo narodni parlament Trnovčanov zbral spet na svoje dnevno zasedanje pri Bergantu — vem, da se bodo močno jezili, ko je bila njegova »mladost« odkrita šele po »cajtingah« — naj pa vedo, da so še vedno mladi in da ostanejo vse do tle, dokler jim bo pesem zdrave in veselje.

Na mnoga leta! Vladimir.

Foersterjev spomenik v Vegovi ulici

Ljubljana, 30. oktobra. Vegova ulica bo prav gotovo ena najlepših ulic v sredini našega mesta. Iz nekdanje groblje in klanca so jo rešili, ko so regulirali Napoleonov trg in postavljali na njem leta 1929. znani Plečnikov filarski spomenik. Par let pozneje so uredili tudi park na levi strani ulice, ki leži ob pomolju Glasbene Matice proti obelisku. Ta park bo podaljšan takoj, ko bo urejena fasada novega imponentnega Plečnikovega naslopa, naše univerzitetne knjižnice, zaključuje ga pa spomenik pesnika Gregorčiča, ki je postavljen tudi po zamisli našega največjega arhitekta.

Ko se je urejal ta park pred poslopjem Glasbene Matice, se je spoznila tudi misel postaviti spomenikov slovenskim glasbenikom in naša Glasbena Matica je postavila leta 1932. po načrtih arhitekta Plečnika 8 popnij naših slavnih mož in eier Jakoba Gallusa, Davorina Jenka, Benjamina Ipavca,

Frana Gerbiča, P. Hugočina Šturmaja in Mateja Hubada. Tem slovenskim glasbenikom sta se pridružila največji skladatelj filarske dobe Vatroslav Lisinski in najpomembnejši oblikovalec srbske narodne pesmi Stevan Mokranjac.

V družbo teh glasbenikov stopi v nedeljo 14. novembra tudi Anton Foerster, ki ga predstavlja popreje, katero je izdelal po naročilu Glasbene Matice ljubljanske v istem stilu kakor vse ostale, akademski kipar Ljorje Dolinar. Lik nam predstavlja Antona

Foersterja umišlva v »gigantu« ob letih in se je umetnik v vsakem očesu izkazal poredil.

Oblikuje spomenik bo v nedeljo, dne 14. novembra ob pol 12. uri v okviru glasbene 100 letnice rojstva Antona Foersterja, ki jo priredijo dnevi 7. do 20. novembra naslednje naše glasbene institucije: Glasbena Matica, Cecilijsko društvo, Pevska zveza in Narodno gledališče. Podrobni spored celotne proslave bomo priobčili v prihodnjih dneh.

50 let Združenja brivcev

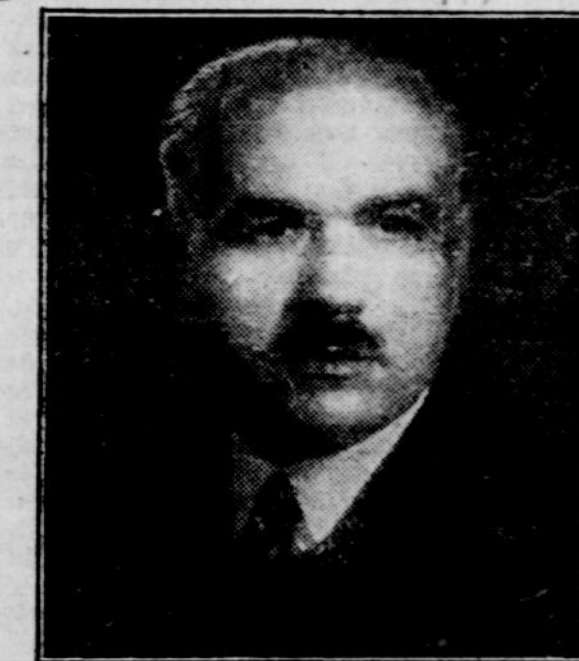
Proslava bo združena z velikim nagradnim friziranjem

Odbor združenja brivcev, frizerjev in kozmetikov, ki bo opravljati poslo do leta 1939

Ljubljana, 30. oktobra. »Združenje brivcev, frizerjev in kozmetikov« v Ljubljani je strokovna organizacija, ki bo slavila 14. in 15. novembra svoj polstoletni jubilej. V »Batini« hiši pred pošto ima to združenje svoje poslovne prostore, tam se — vrše zadnje dni neprestano seje, predsednik, tajnik, blagajnik pa tehnični vodja tekmovanja so v permanenti. Dopisi sem, dopisi tja je geslo, pisalni stroj ropoče, pišejo se vloge, prošnje, pa zopet zahvale za krasna darila, ki so jih dale razne tvrdke za do sedaj največje nagradno tekmovanje v frizerski obrti.

Predsednik Ivan Dorčec, ki bo ob 50-letnici slavil tudi 10-letnico svojega predse-dovanja, je na kratko orisal vse priprave, ki so v polnem teku, da bo jubilej čim dostojnejši. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel predsednik zbornice za TOI g. Ivan Jelačin.

Ivan Dorčec, ki je že 10 let na čelu organizacije

Zanimalo me je, kaj vse pripravljajo. Proslava je namenjena delu, s delom naj dokazujejo naši obrtniki, da se zavedajo, kaj pomeni polstoletni jubilej organizacije. V slogi je moči! Tega se zavedajo vsi, ki so prevzeli kakršnokoli nalogo za 50-letni jubilej. Delu je posvečen glavni del slavnosti. V vseh spornih prostorih »Kazine« se bo v nedeljo, 14. nov., začelo ob 16. uri veliko nagradno friziranje. Kot

Tehnični vodja tekmovanja Vili Franchetti prve bodo nastopile vajenke z železno in vodno ondulacijo, ob 17. uri pomočniki in pomočnice z obema ondulacijama ter v »Postich« frizurah, ob 18. uri pa bodo za modele stopile mojstrice in mojstri z železno in vodno ondulacijo ter v fantazijskih »Postich« frizurah.

Sledilo bo prav zanimivo tekmovanje, prvo te vrste pri nas sploh: tekmovanje v brzem britju. To bo prav za prav resno vesela prireditev, kajti pozabiti ne smemo, da bo šlo na dele sekunde, kdo bo preje obriš svojega »kosmatinca«. Tehnični vodja tekmovanja g. Vili Franchetti, je v nemalih skrbih glede »stoparic«, zanaša se pa na naklonenost raznih sportnih prijateljev, ki bodo posodili ure. Gospodom se torej priporoča, da nekaj dni prej »negujejo« svoje brade, na dan tekmovanja se bo na lepo raščeno brado polagala velika važnost, britje bo pa — zastoj. Za to disciplino se je že sedaj prijavilo nebroj tekmovalcev, med njimi prvi mojstri v brzem britju.

Po tem tekmovanju, ki bo končano nekako ob 20. uri bo — običajna zabava, ob 22. uri pa bo razdelitev dragocenih daril,

praktično in spominske vrednosti ter denarne nagrade.

Naslednji dan, v ponedeljek, 15. novembra bo ob 9. uri v stolnici naša zadružnica za pokojniki člani združenja; ob 11. uri pa slavnostna seja v veliki dvorani zbornice TOI v Beethovnovi ulici.

Ob 13. uri se bo oficijelni del proslave zaključil na banketu v restavraciji »Zvezda«, popoldne so pa predvideni izleti vseh udeležencev v ljubljansko okolico.

Zajamčena je udeležba tekmovalcev iz vse Slovenije, najštevilnejša od vseh dosedanjih tovrstnih tekmovanj. Močne delegacije so pa najavljene iz ostalih krajev naše države. V bel Ljubljani se bo v teh dneh zbralo na stotine frizerjev, brivcev in kozmetikov.

Dobrodošli in mnogo uspeha!

Luka Jelenc 80 letnik

Ljubljana, 30. oktobra. Zamolkati je hotel naš slavljenec, naš odlični prosvetni pionir ravnatelj g. Luka Jelenc svojo 80 letnico in pisal je nam, naj nikar ne izdamo, da mu je naložilo življenje že osem križev na rama. Vemo, da je skromen in ne bili bi prekrili diskretnosti, da niso storili tega drug. Take pa moramo zadostiti svoji prijetni dolžnosti in se spomniti dobrodušnega, plemenitega, srčnodobrega slavljenca ob njegov 80 letnici, saj v teh kratkih vrsticah.

Luka Jelenc je bil rojen 16. oktobra 1857 v Dražgošah v Selški dolini. Gimnazijo je študiral v Kranju, učiteljske je pa dovršil leta 1881 v Ljubljani z odličnim uspehom. Najprej je služboval v litjskem okraju, potem pa v Senčurju pri Kranju do leta 1893. Iz Senčurja je prišel za učitelja na L. deško mestno šolo v Ljubljani, kjer je služboval do upokojitve. Po vojni je bil ravnatelj I. meštanske šole na Prulah. Njegovo delo pa ni ostalo omejeno na šolske sobe. Polnih 31 let je bil predsednik Učiteljske Zveze in sadi njegovega dela v tej organizaciji se poznaajo še zdaj. Naše učitelstvo ga šteje med ustanovitelje Učiteljske samopomoči. Učiteljske hranilnice ter drugih učiteljskih gospodarskih in kulturnih ustanov. Pomagal je tudi ustanoviti »Zvonček«. Mož krementnega značaja in širokega obzora, kakor je Luka Jelenc ni nikoli uklonil tilnika, nikoli se ni iznevil svojim dolžnostim, ki mu je narekovala globoko notranje prepričanje. Nedoslodnost in neznanost sta mu tuji. Zadnja leta se je odtegnil javnosti.

Vemo, da je temu vzornemu možu dela in poštenja tuja vsaka misel na osebni kuit, vendar je pa dolžnost javnosti, da se ga spomni ob lepem življenjskem jubileju z iskreno željo, da bi mu tekla pozna jesen dolgega, truda in naporov, pa tudi bogatih sadov polnega življenja, v miru in zadovoljstvu.

— Gg. poverjenikom (cam) Vodnikove družbe. Vse one gg. poverjenike (ice), ki še niso poslali nabiranih pol. prav vjdno prosi Vodnikova družba, da naj svoje nabirane pole šimpreje pošljejo, da more družbena pisarna pripraviti vse potrebno za ekspedicijo letošnjih družbenih knjig. Z razpošiljanjem knjig pričnemo 15. novem-ba.

V Elitnem kinu TARZAN ZMAGOVALEC

MATICI

JONNY WEISSMULLER

v nedeljo in ponedeljek

ob pol 11. uri dopoldne izredna predstava vefilma izrednih pustolovčin

DNEVNE VESTI

— Iz državne službe. Imenovani so za policijske stražnike pripravnik Marcelin Bevc, Ivan Pleh in Josip Slavinec, vsi pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

— Iz banovinske službe. V višjo skupino so pomaknjeni banovinski pomožni sekretar Janez Lesar, banovinski pristav Aleksander Strekelj, banovinski pomožni knjigovodja Janko Vošnjak, vsi pri banki upravi v Ljubljani in Franc Gregorič, zvrstni banovinske bolnice v Mariboru; premeščen je banovinski uradniški pripravnik Stanko Velikonja od središnega cestnega odbora Gornji grad k banki upravi v Ljubljani. Imenovan je za banovinskega uradniškega pripravnika Emerik Šiflar pri banovinski vinarski in sadlarski šoli v Mariboru.

— Za sanacijo našega denarstva. Odslek za denarna vprašanja novosaške zbornice je imel včeraj sejo, ki je na njej obravnavala poročila vprašanja našega denarstva. Slednje je bilo zahtevati na merodajnih mestih ukrepe za sanacijo denarstva. Med drugim se zahteva ukinitve vsakega maksimiranja obratne mere tako na vloge kakor tudi na posojila. V zvezi s tem naj se uredi obrestna mera pri državnih ali privilegiranih državnih zavodih v tem smislu, da bo vsaj za 2% nižja od obrestne mere v privatnih denarnih zavodih. Dalje se zahteva omilitve uredbe o plašljanju novih vlog pri zaščitenih denarnih zavodih in podaljšanje uredbe o zaščiti denarnih zavodov, ki poteka 23. novembra vsaj še za dve leti. Zahteva po podaljšanju uredbe o zaščiti denarnih zavodov so poslali tudi vojniški bančniki na večerajšnji seji odbora novosaške trgovske zbornice.

KINO SLOVICA

Veličasten zgodovinski film
LORD NELSON
Nemški dialog! Rezervirajte si vstopnice!
Jutri ob pol 11. uri dopoldne ljudska predstava po znižanih cenah.

MATICA

Tarzan, živali in plemena v pustolovskem vefilmu

TARZAN ZMAGOVALEC

Jonny Weissmüller

Jutri in v ponedeljek ob pol 11. uri dopoldne izredna predstava po znižanih cenah!

UNION

Veličasten poveljski film

SAN FRANCISCO

Jeanette Mac Donald — Clark Gable

Grandiozno filmsko delo z najlepšimi poveljskimi partijami iz Traviate in Fausta, ki ob enem prikazuje potresno katastrofo San Franciscu v letu 1906.

Film je v nemškem jeziku

Predstave danes ob 16, 19.15 in 21.15, jutri ob 15, 17, 19. in 21. uri

— Nove telefonske zveze. Z odlokom poštnega ministra je odpravljen telefonski promet med Cerkljami pri Kranju in met. Trst, Reka, Milani in Rim, dalje med Ljubljano in Castelnuovo d'Istria, Ljubljana—Muser in Tržič—Ljubljana.

— Mednarodna cesta na našem ozemlju dograjena. Mednarodna avtomobilska cesta od državne meje do Beograda je v glavnem že dograjena. Od Subotice do Beške Topole ter od Padice do Subotice in od Beograda do Novoga Sada je skoraj že dograjena. Če bo vreme lepo, bo cesta povsem dograjena do konca leta.

RESTAVRACIJA HOTELA TRUKEL priporočila:

domače krvavice in penice — metliško portugalko — Budjovčičko pivo in specialno Tomislav pivo v steklenicah

— Službenega lista. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 87 z dne 30. t. m. objavlja ukaz kraljevih namestnikov o olivrti nepopolne mešane realne gimnazije v Mariboru in o postopni otvoritvi polne realne gimnazije v Kotevju, pravilnik o dopolnitvi spremembe in dopolnitve pravilnika o pogojih in obrazcih za nabavo bolnišnične inventarja, spremembe in dopolnitve v pravilniku za dajanja dražinskih doklad rentnikom Pokojniškega zavoda za namene v Ljubljani, odločbo o najnižjih odkupnih cenah oljnega semenja in o izvozu oljnih plodov in oljnega semenja (samo devize), odredbo o uradni prodajni ceni dehidriranega spirita, namenjenega za mešanje z bencinom, odločbo o predavanju verouka v gospodinjstvih šolah, podaljšanje trgovskega in komercialnega sporazuma z Grčijo in razne objave iz Službenih Novic.

— V Gorici (Trst) z avtom po Vipavski dolini, ki zaključnim romarskim srečanjem na Sveti gori, od 6. do 9. in od 13. do 15. novembra za 135 din. Prijave in navodila do 2. oziroma 9. novembra sprejema »Druževet« Ljubljana. Sv. Petra nasip 17.

— Uvedba novega vlaka na progi Ptuj — Ormož. Pričniti s 3. novembrom bo vozil na progi Ptuj — Ormož od dnevnih šolskega pouka na meštarski šoli in realni gimnaziji v Ptuj vlaki št. 1122, z odhodom iz Ptuja ob 12.58 in s prihodom v Ormož ob 13.27.

— Obravnava proti Radosavljeviču in tovarišim prekinjena. Včeraj se je nadaljevala v Beogradu obravnava proti bivšemu predsedniku Učrženju UROIU Milanu Radosavljeviču in tovarišim. Da se na pojasnijo nekatera zelo kočljiva vprašanja, so sprožili državni tožilec in zagovorniki več predlogov. Med drugim so predlagali, naj se zaslusijo kot priče še žika Lazić, Manojlo Lazarević, Aca Dimitrijević in Ija Trifunović-Birčanin. V sredo sklepanja o teh predlogih je sodišče prekinilo obravnavo za 5 dni. Nadaljevala se bo 3. novembra.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, neslanovitno vreme, dež v predelkih. Snovi je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 25, v Beogradu in Skoplju 23, v Splitu 21, v Zagrebu 20, v Ljubljani in Mariboru 18. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.9, temperatura je znašala 12.8.

— Vlom v župnišče. V sredo ponoči je bilo vloženo v stanovanje župnika Josipa Hartmana v Križah pri Trzinu. Vlomilec je odnesel rjavo aktovko, britve, srebrno žlico, nekaj znanj in manjšo vsoto denarja.

Danes ob 20. uri, v nedeljo in na praznik ob 15, 18. in 21. uri
Paula Wessely v vefilmu
»ZETEV« (JULIKA)
in STRAŽA NA MEJI
George O'Brien

KINO MOSTE

— Dva poškodovana. Iz Podkrajja pri Zagorju so prepeljali v bolnišnico upokojenega rudarja Ivana Peršnarja. Peršnar je v gozdu podiral drevesa, pa mu je spodletela sekira. Vekal se je v levo roko in si jo presekal do kosti. V bolnišnico je moral tudi posestnik Janez Kaserman iz Cerklje, ki je padel z voza in si zlomil levo roko.

ZAJTRK, KOSILO, VEČERJA
ZA VSAKOGAR
V »MENZI« — KOLODVORSKA ULICA 8

— Sestri dvojčki umrli istega dne in ob isti uri. V Banjaluki sta umrli v četrti uri ob isti uri dvojčki Božica Teodosij in Andja Ivetić, stari po 104 leta. Py smrti svojih mož sta živeli v težkih razmerah, večinoma so ju podpirali dobri ljudje. Andja je nedavno zbolela in prepeljala so jo v bolnišnico. V četrti uri jutraj je umrla in ko so hoteli to sporočiti njeni sestri, so našli tudi njo mrtvo.

— Zenska razbojniška tolpa. V okolici Sente in Novega Kneževca je delovala svoj čas razbojniška tolpa pod imenom Črna marama. Ljudje so bili zelo presenečeni, ko se je izkazalo, da je v razbojniški tolpi 6 mladih žensk, ki jih je vodila Marija Dohany. Vse so prišle pred sodišče, ki je prisodilo vsaki 30 dni zapora.

— Razbojnik prosi za smrtne kazni. Včeraj se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem v Belovaru Janko Kouhek, ki je zašel v razbojniško tolpo. Njeni glavni člani so bili nedavno obsojeni na smrtno roko. Kouhek je včeraj skesano stal pred sodiščem in ves objokan je prosil, naj ga obsojijo na smrt. Dobil je pa samo 7 let roblje.

— Mahrovci. Vabimo vas na I. sešatek, ki bo dne 3. novembra t. l. ob pol 9 zvečer v posebni dvorani hotela Metropol-Mikšič v Ljubljani. Namen sestanka je ureditev priznanja strokovne izobrazbe.

— V smrt zaradi premestitve. Iz Banjaluke je izginil že v nedeljo orožniški kaplar Vojko Ilić. Bil je premeščen v Zavalje blizu Bihača in v nedeljo bi bil moral odpotovati tja. Vsi so mislili, da je to tudi storil, toda zdaj se je izkazalo, da si je končal življenje. Našli so ga v četrti zvečer mrtvega blizu Banjaluke. Ilić se je ustrelil in v poslovnih pismih pravi, da gre v smrt zaradi premestitve.

Iz Ljubljane

— Iz 20 let za pisalnim strojem. Kdor ve, kaj pomeni 20 let dela na pisalnem stroju in povrh še v uredništvu dnevnika, bo pač priznal, da je to čisto nič drugega vsaj omejeval vredno jubilej. Tak jubilej bo praznovala jutri naša matijeva, zvesta sotrudnica gđ. Milica Kunčeva. Pred 20 leti, 31. oktobra 1917, je prišla iz odvetniške pisarne pokojnega dr. Ivana Tavčarja v uredništvo »Slovenskega Naroda«, kjer je popisala na stroj že toliko papirja, da bi ga nemara s parom konj ne mogli odpeljati. Delo strojepisne v uredništvu dnevnika je izredno težko in naporno. Opravlja ga lahko samo dobro izveščana moč, ki pa mora biti tudi inteligentna, kajti novinarsko delo posega silehni dan skoraj v vse panoge življenja. Naša Milica je za to odgovorno nesebično in skromna živi samo za svoje delo, da bi jo po pravici primerjali s čebelico, ki ne pozna miru ne počitka, dokler delo ni končano. In drugače takega živlega leksikona za Ljubljano menda ni. Vso Ljubljano pozna, a tudi njo poznajo mnogi. Če bi se nam ne smilila, bi ji želeli k lepemu jubileju slediti in na naglo udarjati po tipkah pisalnega stroja — seveda v našem uredništvu. Tako sebični pa nočemo biti in zato naši dobri Milici želimo, da bi ji naklonila usoda še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu.

— Iz Trgovine spet odprte. Po poldru-godnevi zatvoritvi so danes ljubljanski trgovci spet odprli svoje lokale in poslovni promet, ki je v četrti in petek počival, je danes znova oživel. Kupčija po trgovinah je bila, ker smo zadnjega v mesecu in tik pred prazniki, prav živahna, zlasti po onih s specijeri in živili, saj se marsikatera gospodinja ni imela tega ali onega in so bili ponekod včeraj že v stiski. Upamo, da bo dosegla upravičen protest na akcija ljubljanskih trgovcev zašlejen uspeh.

— Iz Mariborske Wöhrerjeve htenovke dnevno sveže dobite v delikatesi Jane. Zidovska.

— Iz Trg v znamenju krizantem. Živski trg je bil danes skoraj preplavljen s pestrim jesenskim cvetjem, zlasti pa s raznobirnimi prekrasimi krizantemami, ki jim je letos slana prizanesla. Skoraj vsaka mikarica in sieherna prodajalka je pripeljala na vozičku poleg zelenjave pletene vence in pa razno cvetje. Sprito obilice cvetja je razumljivo, da so bile rože razmeroma poceni, le goleme in izbrane vrste krizanteme s ogromnimi cvetovi so drage in so jih prodajali od 2 do 6 din komad. — Na trgu je bilo tudi vsega blaga v izobilju, precej pa tudi še gob, zlasti stiv

in lišč ter mavrohov. Gobe so razmeroma poceni, liter 1.50 do 2 din. Bogato je bil trg tudi s sadjem in perutnino. Jajca so se vedno po 1 din, par piščancev pa od 25 do 40 din. Na trg so pripeljali danes tudi mnogo sadja, zlasti jabolk in hrušk, ki so jim cene po lakovnosti od 2 do 10 din kg. Cene zelenjave in raznim drugim pridelkom so bile v splošnem neizpremenjene.

PARNO IN KADNO KOPALIŠČE

PHI »SLOV«

je odprto vsak dan razen ponedeljka in nedelje popoldne od 7.30 do 18.30 ure. — Pediker, maser in brivec na razpolago. — V HOTELU »SLOV« so kljub adaptaciji tujske sobe na razpolago. Cene od 20 do 30 din. — Vhod Franciskanska ulica št. 3

— Iz Spornia in počastitev umrlih bojevnikov v Ljubljani. Na praznik Vseh svetnikov v Ljubljani. Na praznik Vseh svetnikov svetovne vojne. Ob pol 11. bo žalna prireditev za umrle vojaške iz šentpetrske fars s sv. mašo in cerkvenim govorom župnika g. A. Košmerlja. Po cerkvenem opravilu ob spomeniku vojniških žrtve molitve za umrle, govor, petje žalostnih in polaganje vencev. V istem času bo na Suhem bajeju žalna prireditev za molitvami za umrle, ki jih opravi šentjakovski župnik g. I. Barle. Bojevniki na Viču priredijo na viškem pokopališču popoldne ob 3. spominisko počastitev umrlih z molitvami, petjem in govorom. Cerkevno svečano bo opravil na Viču bivši vojni kurat in katehet g. J. Jelen. — Popoldne 1. novembra bo ob pol 4. na ljubljanskem pokopališču pri sv. Križu ob spomeniku Judenburgskih žrtve svečano za umrle vojaške po naslednjem sporodu: 1. Vojaška godba otvori svečano z religioznim koralom. 2. Pevski zbori zapoje žalostinke. 3. Govor bivšega vojnega kurata, župnika Trnovskega, g. Janka Cegnarja. 4. Bivši vojni kurat odmolji cerkvene molitve. 5. Častna salva vojaške čete. 6. Združeni pevski zbori zapoje žalostinke. 7. Vojaška godba zaključiti svečano. Zvečer ob 8. bo spominiski govor v radiu, ki ga bo imel predsednik Zveze bojevnikov Miroslav Ralej. Vernih duš dan 2. novembra bo ob 9. v franciskanski cerkvi petja žalna maša za umrle vojaške. Vabimo vse Ljubljance, da se proslavi udeležijo.

— Iz Srajce, kravate, karnilnik, Nebotičnik. — Iz Petje na praznik Vseh svetnikov na pokopališču pri sv. Križu ob pol 3 popoldne ob grobih Jenka, Hubada in Adamca. F. Venturini »Usmil se o Boge, D. Jenko »Blagor mu«. Ob 3. po molitvah pri križu. Z. Prelovec »Žalostinke« (zvonjenje). Jelen »Ušli nas, Gospode«. Ob pol 4. na vojaških grobovih. O. Dev »Vigred se povrne«. Z. Prelovec »Oj, Deberdoba. Pojo združeni ljubljanski moški zbor, vodita skladatelja Zorko Prelovec in Franjo Venturini. — Zadržna vaja v ponedeljek ob 10. popoldne v Gl. Matici.

— Iz Plemeniti dar. Gg. Ivan in Ana Surnara, gostilničarja na Cankarjevem nabroju, sta darovala za praznik Vseh svetnikov 100 din za revne masne otroke in 100 din za masne reveže. Mestno poglavarstvo se darovalcema za plemeniti dar najlepše zahvaljuje.

— Iz Žalna svečanost na Suhem bajeju (voj. strelšče) bo kakor običajno 1. nov. ob 11. žalne molitve opravi g. Janko Barle, šentjakovski župnik, spominiski govor to imei g. Janko Cegnar, bivši vojni kurat, župnik v Trnovem. Žalostinke pa zapoje šentjakovsko pevsko društvo. Ker obhajamo tudi 20letnico zadnje nesrečne žrtve, želi obilne udeležbe odbor.

— Iz Udrženje jugoslov. inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki bo v četrti 4. novembra ob 20. uri v mali dvorani filharmonije na Kongresnem trgu. Predaval bo g. ing. Dušan Avsec o termokonvektivnih in elektrokonvektivnih vrtnicah ter o vplivu elektrokonvektivnih vrtnic na dielektrično konstanto transformatorskih olj. Predavanje bo ponažorjal film. Vstop je prost vsem, ki se zanimajo.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

— Iz Tatvine. V Stepanji vasi je nekdo vdrl v hrambo Francela Čoša in mu ukradel 23 kg sline, vredne okrog 300 din. V četrti zvečer so obiskali tatovi kegljše Zupanove gostilne na Frankopanski cesti, odkoder so odnesli slavnato okensko zagrnjalo, 6 komadov lesenih karniz za kore, 24 porcelanastih posodstavkov za kore, in nekaj drugih predmetov. Zupan je oškodovan za okrog 400 din. Z balkona Pregarčeve hiše v Rožni dolini je nekdo odnesel kos baršanta, vrednega 100 din. Frankiški Vercevi v Gerbičevi ulici pa je podjeten tat ukradel z vrta dva 150 din vredna asparagusa.

— Iz Siferski ples, ki ga priredijo organizirani poklicni šoferji, bo jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer v Delavski zbornici. Godba in ples ter še mnogo drugega vmes. Vabljeni vsi!

Jesenice v spominih na prevratne dni

Burni dogodki ob razkroju avstro-ogrske vojske

Jesenice, 30. oktobra. Devetnajet let je minilo, odkar se je trla stavba bivše avstro-ogrske monarhije srušila v kup razvalin. Skoraj dve desetletja sta med tem utonili v sivi preteklosti, a vendar so nam spomini na tiste velike dni in na važne dogodke še tako sveži, kakor bi se odigrali pred meseci.

Že nekaj tednov pred 28. oktobrom, so se po naših krajih pojavljali vedno vidnejši znaki, da s starim avstrijskim kolesom nekaj ni v redu. Vojski, ki so prihajali domov na dopust, so ostajali večinoma kar doma. Vsak je storiel vse, da je slabši udarno moč sil, ki so delovale proti naši osvoboditvi. Vsi, ki smo imeli v svojih neomejenih zvestosti do naroda in zemlje, iz katere smo izšli, smo vztrajno delali na tem, da se stro okovi, v katere je bil narod vkovan. Kljub silnemu duševnemu in telesnemu trpljenju, nas je navdajala živa vera v osvoboditev in združitev našega naroda, dokler se v potresu in viharju ni zrušila trla stavba stare monarhije in se je na obzorju pokazala zarja naše svobode.

Dne 28. oktobra so bili na Jeseniškem kolodvoru vsi avstrijski vojaški oddelki v polni pripravljenosti. Maščanski in nemški vojski so pripravili topove in strojne vojske za vsak primer. Poveljstvo oficijer je še tega dne rekel bivšemu sokolskemu starosti g. Ozvaldu, ki je bil še v vojaški službi, da naj se pazi, da ne pride pred zid. Od italijanske strani pa se je vedno bližje žulo grmenje topov. Z vlakci, vozovi in avtomobili in tudi peš so se začele vračati množice sestradanih in raztrganih vojakov. Ki so trgnili s čepic in bluz stare vojaške embleme in odrekli oficijem pokorščino.

Proti večeru so prestavili krajevne narodnega sveta, po nalogu iz Ljubljane odstavili avstrijsko vojaško poveljstvo na kolodvoru ter vodstvo poverili domačim oficijem. Po trgu so zavirale slovenske zastave in igralo godbe. Ljudje so se objemali, peli in tili jokali. Kakor bi se v tla udili, so z Jesenice izginili vsi, ki so predstavljali režim zrušene vladavine.

Nepozaben nam ostane spomin na 29. oktober 1. 1918. Od vseh strani so se začeli vračati naši fantje iz ujetništva, sledja in fronte. Pozabljeno je bilo vse gorje in odmevali so navdušeni klici, a katerimi so množice ljudi manifestirale za veliko in svobodno Jugoslavijo.

Na sedanjem trgu kralja Aleksandra I. se je dopoldne zgrnila nepregledna množica ljudi z nešteti zastavami in prapori. Neopojeno je bilo navdušenje, ko so slavnostni govorniki poročali, da stare monarhije ni več in da smo čez noč postali državljani kraljevine Jugoslavije.

Z bojišč pa so se valile vojno večje množice vojske vseh vist orožja in narodnosti. Oficijer, ki so bili skoraj brez vsake moči, so se brez ugovora pokoravali odredbam krajevnih činiteljev. Takrat smo bili skoraj vsi enaki. Revolucija je marsikaj obrnila na glavo. Majorji in polkovniki so v pozoru stali pred domačimi fanti — člani narodne straže — in izrekli željo, da naj jim pustite sablje in dovolijo prost vhod v domovino.

V nekem živinskem vagonu se je poneli čulo pritaeno žepanje. Ko smo voz odprli, je pred nami stala strumno vzravnana četa nemških monarhijev iz Kiela s karabinami ob desni strani. Njihov poveljnik nam je po vojaškem pozdravu rekel, da jim lahko vzamemo vse, samo karabinke in bodala naj jim pustimo in nujno potrebno hrano za pot v domovino.

Najhujše boje smo imeli z maščarskimi vojski, ki so se v odprtih vagonih pripeljali na Jesenice. Namestu da bi zlepa oddali orožje, so zagrabili za ročne granate. Toda naši vojski so takoj nanje namerili strojnice, na kar so se udali, pustili orožje in se odpeljali naprej.

Na jeseniškem kolodvoru je bilo tiste dni pred 19. leti razoroženih na desetstisoče vojakov. Puške, ročne granate, raznovrstna munila, odeje, obutev in uniforme, vse je v velikih kupih ležalo po skladiščih in po kolodvoru.

Alvaro (g. Grem) in obubožani plemič Don Mendo (g. Verdosa). Kot srednja izseda joča sile nastopa poštini general Don Lepo (g. Košar). Vsebinska je zgrajena na globokih etičnih temeljih, saj je gonilna sila igre čast nedotaknjenosti dekleta in dobro ime njene rodbine. Ko bi hoteli posebej razložiti lastnosti, bi jih lahko upodobili: Crespo — pravica in poštenje, njegova hči Isabela (g. Rasbergerjeva) — čistost, njegov sin Juan (g. Nakret) — pones, čistost, Don Alvaro — moralna propadlost itd.

Igro, ki je v kramcem jesniku poslovali Oton Zupancič, je na našem odru pripravi in režiral g. Jože Kovič. Igri je dal vse, da ji omogoči čim večji uspeh, ki tudi ni izostal. Zelo okuana nova inscenacija in novi kostumi so to botenje še bolj poudarili. Največji uspeh je gotovo dosegel g. Pavle Kovič, ki nam je podal tako

izdelan lik Pedra Crespa, da smo ga bili res veseli in želimo njemu in sebi, da bi nam dal še mnogo tako lepih in doživljajev likov. Gd. Rasbergerjeva je s svojo Isabelo pokazala, da so ji globoko občutene osebe bližje od viharjev in ekscentričnih luk. V ostalih vlogah so nastopili Starčeva, Savinova, Ormoba, Blaž, Gorinek, Košič in Standerker.

Zelo posrešene glasbene vložke je pritevil g. kapetan Jiranek, ki je za kulturni Maribor velika pridobitev. Ob tej priliki bi ga ptočil, naj po možnosti oživi tradicijo simfoničnih koncertov, ki jo je svoj čas uvedel v Mariboru podpolkovnik Herzog s vojaško godbo.

Vsa predstava je bila igralsko in režijsko na višku, zato tudi odmev pri publiku ni izostal.

tira Litija proti k Trbovljam nago k Ljubljani. Sicer, so pa Litijanci v Trbovlje vedno radi zahajali in obratno tudi Trbovličani v Litijo, ko so eni in drugi odlašali kot gostje iz zasavskih zelenih polj najlepše višve. V nedeljo se nadaljuje v Trbovljah prvenstvena tekma v II. razredu in sicer tokrat med tukajšnjim Daskom in SK Litijo, ki bo prvi nastopil kot član tukajšnjega O. O. v prvenstvenem teletovanju, dočim je SK Litija doslej v Trbovljah nastopil le kot gost v prijateljskih tekmah.

Na živilskem trgu je bilo v sredo zelo veliko zelja, ki so ga prodajali po dinarju kg. Zelje se je zadnje dni zelo pocenilo in bojažen prebivalstva, da bo ostalo letos brez tega neobhodnega zimskega približja, so ni uredili. Zelja je torej zamenikal dovolj, saj prihajajo dnevno nove vagonate pošiljke, ki so prav tako hitro razprodane, kakor se nago dovažajo. Zelje dovažajo z južnih krajev, kjer je očitno zelo dobro obrodilo. Po vsej priliki se utegne še poceniti, saj se je v zadnjem tednu pocenilo kar za 50 p. pri kg. Tudi krompirja je bilo danes nekaj na živilskem trgu in so ga prodajali po 1 din kg ali po 24 din merilni, jabolka so bila po 2 do 3 din kg, kostanj po 1.50 din liter, grozdje po 6 do 7 din kg, surovo maslo po 24 din kg, mlade kokoši po 20 do 22 din, starejša pa po 24 do 26 din. Podražila pa so sp. jaja, ki so bile danes po 8 do 9 za 10 din. V splošnem se torej cene od začnjenega tržnega dne niso mnogo spreminile.

Vse one naročnice, ki so morebiti s plačilom naročnine v zaostanku, opozarjamo, da poravnajo zaostanek najkasneje do 1. novembra, ker jim utegne sicer uprava dostavljati lista ustavit. Posebej se opozarjamo naročnice, da dobro shranjujejo poštne čekovne potrdila o plačani naročnini, da se z njimi v slučaju kakih reklamacij lahko izkazujejo. Pooblaščen velja to za one naročnice, ki nakazujejo naročnino potom razpisalcev, kar seveda delajo na svojo odgovornost.

Rudnik bo obratoval v novembru enako število delovnih dni kakor v tekočem mesecu. Kaže torej, da se je konjunktura v našem gospodarstvu v nekoliko ustalila. Kaže pa bo v prihodnjem letu, je še negotovo, kajti kakor se je stanje nago zboljšalo, prav tako hitro se zna zopet poslabšati in zopet bomo brodi morali v se nujni krizi kot je bila pretekla. Če je sedanja ugodna konjunktura, le posledica gotovega mednarodnega pojva, ki se spreminja, potem je gotovo, da je sedanja konjunktura le prehodnega značaja. Katera domneva je pravilnejša, se bo pokazalo že v bližnji bodočnosti, vsekar pa prihodnje pomladi.

Prvenstvena tekma SK, Amater: SK, Trbovlje. Za to tekmo je vladalo ne le med športnim občinstvom, marveč tudi med drugim prebivalstvom doline veliko zanimanje. Zato ni čudno, da se je zbralo večeraj popoldne kljub budnem dežju na igrišču Amaterja veliko gledalcev, ki so vztrajali do konca tekme. Kljub raznočnemu igrišču sta pokazala oba stara rivala lepo igrjo, ki pa ni bila posebno zanimiva radi nadmoči SK, Amaterja, ki je dobesedno prežgal igralce SK, Trbovlja. Amater je igral skoraj vseh 90 minut v polju svojega protivnika, ki se mu je enkrat nasmehnila sreča, da je dospel pred svetleč svojega rivala, ter mu z ostrim golom potresel mrežo. O samem poteku igre se ne da mnogo pisati, saj je sam rezultat 9:1 (5:1) za SK, Amater pove, da je bil SK, Amater absoluten gospodar igrišča. Lahko pa bi bil uspeh za Amaterja še mnogo višji, če bi igral napad miselnost in povezanost. Odlikoval pa se je le srednja vrsta, ki je vse protivnikove šanse razbila, dober je bil tudi obrambni trio, ki ima dober del zaslug za doseženi rezultat. Pri moštvu SK, Trbovlja se je najbolj odlikoval mladi vratar, ki je odbil mnogo nevarnih streljov. Sodil je g. Hobaher iz Celja nezadovoljivo.

Ogled stavbišča za Zdravstveni dom. Poročali smo že, da dobi Trbovlje prihodnje leto Zdravstveni dom. Pred meseci je bil ustanovljen posebni odbor, ki si je nadel nalogo pripraviti vse potrebno za ureditve te potrebne ustanove. Delo v odboru je tako daleč napredovalo, da so bili izdelani že podrobni gradbeni načrti in dočleni tudi že stavbeni prostor, na katerem bo zgrajen novi Zdravstveni dom. Danes dopoldne so se na tem prostoru zbrali člani odbora, med drugim zastopniki banke uprave in higijskega zavoda iz Ljubljane, zastopniki tukajšnje občine, rudnika, šolske oblasti in bratovske skupnosti, zdravniški in drugi činitelji, ki so zainteresirani na gradnji Zdravstvenega doma. Pregledan je bil stavbeni prostor, ki se nahaja tik občinskega kopališča, na dnu strani banovinske ceste proti Hrastniku. Komisija je ugotovila, da je stavbeni prostor popolnoma primeren za Zdravstveni dom in bi bilo težko najti lepšega zlasti v centru Trbovlj. Pregledani so bili tudi vsi načrti in se je na licu mesta po navzočih zdravstvenih in gradbenih strokovnjakov ugotovil najbolj primeren, moderen in praktičen način izgradnje posameznih prostorov, kakor tudi lega Zdravstvenega doma. Z gradnjo Zdravstvenega doma bo občina pričela prihodnje pomladi.

Stari rudarski hrasti padajo... Iz Gradca je prišla žalostna vest, da je v tankiškem bolnici v terek preminul bivši obratovalca tukajšnjega zapadnega jamskega obrta g. inž. Kosta Ferjančič. Za bivšim ravnateljem g. inž. Pauerjem je sed sedaj tudi ta stari rudarski hrast v večnost. — Pokojnik je slovel kot izvrstan rudarski strokovnjak. S svojo vestnostjo in dobrodušnostjo si je znal pridobiti nebroj prijateljev, spoštovali so ga pa tudi njegovi podrejeni nameščenci in delavci, ki jim je bil sicer strog, a pravičen predstojnik. Eden pokojnikovih bratov je profesor na Rudarski šoli v Celju, drugi je areški načelnik v pok. v Ljubljani. Slednji je bil prvi jugoslovenski areški načelnik v Borovljah, ko je bila slovenska Koroška po prevratu pod jugoslovensko upravo. Po upokojitvi je pokojni inž. Ferjančič odšel v Maribor, kjer je hotel preživeti večer svojega življenja. Pred dnevi mu je postalo slabo in svojci so ga poslali v Gradec, toda bilo je prepozno. Naj mu bo zemlja lahka, svojcem naše sožalje!

Krstna predstava drame »Skopuh« na Ježici

Vprizorjena bo jutri zvečer v Sokolskem domu — Kratka vsebina drame

Ježica, 30. oktobra. Pred dvema tednoma so nam igralci tukajšnjega Sokola zaigrali »Kralja na Betajnovce« vestransko odlično. Od igre do igre se več sloves Sokolove Tthalije, bolj in bolj se nam kaže za skromnega Sokolovega odra resno pojmovanje igranja in velik smisel za vzgojne vrednote, ki naj jih sokolski odr v svojem prosvetnem poslanstvu dajejo obliki kulture.

Jutri ob 20. pa bo v Sokolskem domu na Ježici zopet igra! Dosedanji prvi igralec mnogih natežljivih odskih del in spreten režiser br. Ciril Ramovž nam predstavi svojega prvenca, dramo trideljanko »Skopuh«. Sicer je br. Ramovž že preje skoval krajšo Miklavževu igrjo, morda za uvod v še težja dela, a »Skopuh« ostane vsekakor njegov pravi prvenec, saj je v njem izražene toliko dobre volje, a hkrati tudi toliko prvenstva načetih, še ne polno razvitih pisateljskih zmožnosti, da smemo računati in želeči, da bi ne prenehal z ustvarjanjem novih del, za katera je baš dandanes toliko snovi vsepovsod okrog nas, v vsakdanjem življenju.

Tudi »Skopuh« nam kaže pravo življenje. Žal se v Ramovževem delu dejanja odigravajo vse preveč resnično in gladko, da je premalo prostora za protisile, ki se v življenju vedno mešajo med obe strani, zavirajoče tok vsiljujoče kompromis. To potrebo idejnih dvobojev, ostreje očitane močnih značajev zahtevajo predvsem gledalci, ki sicer uživajo v sceni, a jim vendar sežejo globlje do srca predvsem ostre borbe čustev.

Skopuh Gasper Kremen je predvsem z garancijami sezidal svoj mogočni grunt. Skopu varuje nabrane tolarje, ne za sina, za grunt jih varuje, ki more še narasti na veljav. Zato izriva Gasper iz kože na obrobju Kremenovine revno kočarico, da bo grunt še bolj zaokrožen, zato izbira za sina edinca Janeza nevesto Lizo pri bogatem mesarju Bahovcu. Sin Janez pa ni očetovih misli. Morda se je izprevergel, morda je v njem le toplota, mehkočutno srce pokojne matere, ki je morala že drugi dan po rojstvu sina edinca na poljsko delo, da bo večji grunt! Tudi sin Janez in rejenka Anka delata na Kremenovini na žive in mrtve, delata in si ustvarjata cilj. Janez in Anka se vzljubita sin grutarja in revna rejenka čakata vselelega dogodka, plašna, kako ga razkrijeta skupemu Kremenu in svetu. Kremen, zvest grunarskemu po-

nosu in pohlepen velike dote, izžene revnogo, zapeljivo, a za njo se napoti v svet tudi Janez. V kamnolomu dela grunarski sin za hlapca, za delavca, dela in se pripravlja na ženitev.

Ko naloži Janez voz lesa za kamnolom in pelje mimo Kremenovine po poti ob kočici, ki jo je pravkar izražil skopi Kremen, mu je vpitje in zgražanje spališlo konje. Janez jih ni mogel krotiti, les ga je stisnil in mu zadal smrtne poškodbe. Ob grobseh se o Vseh svetih vrsti cela vrsta mimohodcev. Vsak po svoje razmišlja o smrti, o mrličih, o nebesih. V tihni noči pride k mrtvemu sinu tudi trdosrčni oče, pravi krivec njegove pregrešne smrti. Ob grobu se sredi sni snideta z Janezovo nevesto Anko, ki prisega ob sveži gomili: »Valovi skrbí se poče preko moje glave, vsak dan, vso noč, vsako urc mislim, kaj bo z otrokom. Ob tem tvojim grobu, ki je tudi grob moje sreče. Ti prisegam, da bom žrtvovala zadnjo kapljko krvi za najinega otroka.« V tej mučni samotni uri pa se zgane tudi trdo srce skopuha Gasperja Kremen, da povede Janezovo Anko na Kremenovino, »na Tvoj novi dom, kjer začnemo vsi novo življenje, kjer bomo pričakali mladega gospodarja.«

Igra bo seveda prvovrstno igrana, saj sodelujejo poleg avtorja naše najboljšje moči, da omenimo samo Zoro Rapetovo, Jožeta Potratu itd. Ne dvimmo, da bo »Skopuh« na odru pokazal odsko vrednost in da se bo, morda še s kakim dodatkom tu in tam solidno uveljavil tudi drugod.

—že—

Članstvu in naraščanju ljubljanske sokolske župe

VSEM, KI HOČEJO NA VSESOKOLSKI ZLET V PRAGO!

Ker se bliža X. vsesokolski zlet v Pragi, ki bo julija 1938, za katerega vlada v sokolski in nesokolski javnosti veliko zanimanje, smatramo za potrebno javno objaviti sklope Saveza SKJ in ljubljanske sokolske župe, tičeče se udeležbe na zletu v Pragi:

1. v sokolski odpravi se bo zleta udeležilo samo članstvo in naraščaj, ki je član sokolske organizacije vsaj od 1. novembra 1937 dalje.
2. vsak udeleženec zleta mora imeti slavnostni kroj, telovadci razen tega še telovadni kroj. Za članice je dosedanj slavnostni kroj deloma spremenjen, za moški in ženski naraščaj pa je bil s 1. avgustom 1937 vpeljan nov slavnostni in telovadni kroj, katerega morajo imeti vsi udeleženci že za Prago.
3. članstvo, ki je že izpolnilo 26. starostno leto in izpolnjuje pogoje pod točko 1. in 2., mora v svrhu priučenja redovnih vaj posecat posebne ure za redovne vaje v svojem društvu. Od najmlajšega članstva in naraščaja bodo smeli v Prago samo tisti, ki bodo — izpolnjujejo pogoje pod 1 in 2 — vsaj od 1. novembra 1937 dalje redni telovadci, ki bodo brezhibno obvladali za Prago določene proste vaje in z njimi nastopili že na župnem zletu junija 1938 v Ljubljani.
4. polmenske prijave za vse udeležence pragega zleta bodo društva poslala župi že do 1. januarja 1938. Te prijave se kasneje ne bodo izpolnjevale. Za točno izvršitev teh sklepov so odgovorna društva in četna načelnstva, nadzor nad njimi ima župno načelnstvo.

Opozarjamo članstvo in naraščaj društev sokolske župe Ljubljana in vsa javnost na te sklope in svrhu ravnanja.

Obenem opozarjamo člane sokolskih društev, ki mislijo vstopiti v novo ustanovljeni župni žetudi ožetki, a se niso prijavili, da sprejema župa te prijave samo še do 31. oktobra 1937. — Zdravo! Sokolska župa Ljubljana

— Lutkovni oder Sokolskega društva Ljubljana-šiška, priredi danes ob 16. uri v Sokolskem domu lutkovno predstavo: »Jurček straša«. Vabimo šilensko mladino in njih starše na to predstavo.

Sokol I, Ljubljana-Tabor obvešča bratsko članstvo in prijatelje Sokolstva, da bo v ponedeljek, dne 1. novembra ob pol 14. uri (pol 2. uri popoldne) v velikih dvoranah sokolskega doma na Taboru žalna spominska svečanost za vseni umrliimi brati in sestrami. Ob tej priliki se bomo spomnili imenoma vseh bratov in sester, ki so umrli v času od 1. novembra 1936 do 31. oktobra 1937, kakor tudi vseh v tem času umrlih najboljnjih svojcev naših članov in članic. Vabimo k udeležbi na tej žalni svečanosti, ki jo Sokol I vsako leto na ta dan posveča spominu vseh svojih dragih, nepozabnih pokojnikov. Zdravo! Uprava.

Iz Trbovelj

Nesrečen padee: Tukajšnji rudniški materialni upravitelj g. Ferdo Erdlen je večeraj na prehodu tako nesrečno padel, da si je v gležnju dvakrat zlomil nogo. Bil je nekaj dni na dopustu v Poljanih, kjer je živil svoj letni odmor z izleti v okolico. Ko je večeraj popoldne šel na sprehod skozi majhen gozd, je prišel na ozemlje, ki je precej ilovnat in pokrito z odpadajočim listjem. Ker je bila pot tam nekoliko strma, mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Z avton je bil prepeljan v tukajšnje bolnico. Upravitelj g. Erdlenu želimo, da bi čim prej okrevale.

Štejni noviči CMD. Kakor prejšnja leta, tako bosta moški in ženska podružnica Ciril Metodove družbe tudi letos pobrali pri vohodu na tukajšnje pokopališče na praznik Vseh svetih štejni noviči, katerega donos je namenjen v narodno obrambne namene. Naj bi nihče ne prezrl in zavrnil prošnje nabiralke števnega noviča, saj je baš ta dan potrebno, da se poleg naših rajnih spominamo tudi naših rojakov onstran meja, ki v borbi z silnim nasprotnikom bijejo svoj smrtni boj, ki bo nesrečno dobojevan, če jim ne prisločimo ne le moralno marvač tudi materialno na pomoč. Ogronomna so sredstva, s katerimi razpolagajo narodnovalni organizacije onstran meja za uničenje našega rodu in krvi in popolno iztreljenje iz njihove rodne grude, saj so samo ob letošnjih plebičnih proslavah zbrali avstrijski Nemci v ta namen več slosočev, da ne govorimo o tajnih londinih in sultencijah, ki jih dajejo nevidne a vendar nam vsem znane sile. Zato je naša sveta dolžnost, da sprijo tega žalostnega dejstva ne ostanemo brezbržni in da sleherni v mejah možnosti podpre akcijo naše največje narodnoobrambne družbe, naše CMD, katere dosedanje rodoljubno delo nam jamči, da bo zbrani denar uporabljen v najbolj koristne narodnoobrambne namene.

Rente iz višjih dajatev Pokojniškega fonda za nameščence bo od novembra naprej izplačevala upokojencom nameščencem in nameščentkam Trboveljskega premožkopna družba. Po dolgoletnih pogajanjih med Pokojniškim zavodom in zavodom za nameščence TPD je družba prevzela v svojo upravo pokojniški sklad za višje dajatve nameščencev, kar je ministarstvo za socialno politiko že odobrilo. Rente za november se bodo izplačevale v soboto 30. oktobra od pol 9. uri na zunanem obratu, na kar se prizadeji rentniki posebej opozarjajo.

Razširitev okrožnega odbora LNP Trbovlje: Po sklepu Ljubljanskega nogometnega podsaveza je priključeni litijski nogometni pokret trbovelskemu okrožnemu odboru, ki je s tem ojačen za nekaj dobrih klubov. Trbovelski okrožni odbor šteje sedaj okroglo 10 klubov in je verjetno, da se bo v doždenem času to število še pomnožilo. Ne dvimmo, da so z odločitvijo LNP litijski klubi povsem zadovoljni, ker gravi-

— Zaljubljenca med seboj. — Dragec, ali me imaš res rad? — Seveda, srček, saj sem ti povedal to pred dvema minutama. — Vem, toda možka čustva se izpreminjajo tako hitro...

Peter Adam: Zlati kodri (Iz češine) Ob desetih je utihnil pisalni stroj. Prvi grizljaji južne so bili središnji skoraj tihi, potem so se pa razpredli pomenki. Najprej o dogodkih prejšnjega dne. Drugače se je govorilo vse leto o počitnicah. Samo Helena, ki se je bila pravkar vrnila z enomesečnih počitnic v Jugoslaviji, je molčala. Jedla je zemljo z maslom in če to je kdo vprašal, kako se je počutila na počitnicah, je odgovarjala: dobro.

— Hitro so minile počitnice, kajne? — Da, hitro.

— Kam se pa napotis prihodnje? — V Jugoslavijo.

— V isti kraj? — Da.

Sanjavo je jedla zemljo in zrla nekam v strop, kakor da je tam slaje nebo. Lasje so ji padali na čelo.

— Ali si vsa zagorela kakor v obraz? — Da.

— Mar si pozabila govoriti? — Zasmejala se je in si pogladila lase.

— Toda lepo vam pristaja to, — se je oglašil nekdo izmed moških.

— Temna polt in črni lasje, — je pripomnil.

— Vadregi se je nasmehnila.

— No, nikar se ne sramujte, da ste lepa. — Dejala mu je: če so vam všeč črni lasje, bi morali bolj gledati svojo seno.

V prihodnjih dneh se je zdelo, kakor da Helena sploh ni v pisarni. Tu pa tam so spravili iz nje nekaj besed, mnogo pa ni govorila. Najbrž se je zaljubila, so mislili.

— Kdaj hočete na dopust? — jo je vprašal predstojnik oddelka.

— Meni je veseno, — kadarkoli.

— Če ste se namenili zopet v Jugoslavijo, bi morda lahko nastopili dopust pred julijem ali avgustom, da bi imeli kolegi z otroki dopust med šolskimi počitnicami. Helena je dobila dopust v maju in odpotovala je.

Ko se je v juniju vrnila, je bil marsikdo presenečen. Bila je zagorela kakor lani. Sklonila je glavo in na čelo so ji padli krasni zlati kodri.

Pozabili so jo vprašati, kako je bilo na počitnicah. Toda povedala jim je to sama, kazala je fotografije in pripovedovala o izletih z ribiči, središčji je pa dejala:

— Prihodnje leto odpotujem zopet tja.

Dva dni po njenem odhodu je dobila ena izmed njenih tovarišic od Helene pismo:

...in nočem umreti v pisarni. Hočem se omožiti in omožim se. Toda to pismo je namenjeno samo Tebi. Drugi ne smejo zvedeti zanj, dokler bom na dopustu. V pisarno se ne vrnem več. Ko me prihodnje srečaš, bom že omožena.

Zdaj ti pa povem, zakaj sem si dala pobarvati lase. Ko sem bila prvič v Jugoslaviji, sem prvič v življenju zavidala zlatolaskam. Skoraj na rokah so jih nosili, kakor v sredozemskih krajih črno-

laske. Ko mi je prvič prišlo na misel, da bi si dala pobarvati lase, sem se smejala tej misli. Na drugem dopustu sem se pa odpeljala iz Češke kot zlatolaska in recept se je imenitno obnesel.

Seznanila sem se na nekem izletu z ribičem. To ni nič posebnega, kajti tu je vsak človek ribič. In nekdo sem se peljala z njim na otok.

Rodbinske razmere te ne bodo zanimale. Povem ti samo tole: Moj izvoljenec je mlad, lep fant, ima hišico, od roditeljev samo očeta. Vasi je majhna, vse naokrog morje. Drug svet. Skratka. Čez mesec dni se omožim.

Tovarišica je zares molčala.

Tri dni pred Heleninim nastopom je dobila priporočeno pismo:

...upam, da si molčala. V ponedeljek na svidenje.

Prišla je. Prišla je v pisarno. Nič ni govorila, nič pripovedovala. Sanjavo je zrla nekam v strop.

Morda je bilo tam sinje nebo.

Na čelo so ji padli zlati kodri. Zlati na vrhu, spodaj pa še zopet črni.

Helena je stopila k tovarišici in dejala tiho:

— To je bila sleparija in pa — na otoku ni bilo frizerja.

Čez nekaj časa je vprašala tovarišica Heleno:

— Kam odpotuješ prihodnje leto na počitnice? — Nekam na sever.

Mir Ali Khan čaka na prestol

Japonci smujejo veliko mongolsko državo pod svojim vodstvom in protektoratom

V začetku kitajsko-japonskega spora je prispel v Osačo v luksuzni kabini najmodernejšega japonskega parnika eksotičen tujec srednjih let z majhnim, toda izbranim spremljevalcem. Če je bilo na njem sploh kaj posebnega, je bilo to njegovo spremljevalstvo, v katerem je bilo več žensk zastržnih obrazov, pozornost je pa vzbujala tudi velika uslužnost pristaniških uradnikov. To je bilo pa razumljivo, kajti navzočih je bilo več visokih častnikov, ki so se pripeljali s tujcem, za katerega očitno niso veljale pristaniške formalnosti. Čakal ga je salonski vlak in z njim se je takoj odpeljal v Tokio.

Od takrat tega tujca ni več na spregled, izgubil je na velikem cesarskem dvoru, živčnim ločeno od sveta, kakor se spodobi mikadovi sveti osebi. Toda na Japonskem je mnogo ljudi, ki se zanimajo za to tujco, prihajajoče tako skrivnostno v njihovo prestolnico. Najbolj se zanimajo za tiste, o katerih se govori, da so pod zaščito generala Doihare, vsega japonskega predstavnika japonskega imperijalizma v Mandžuriji in na kitajskih tleh, enega najuglednejših japonskih diplomatov, podkralja v Mandžuriji in sploh enega najvplivnejših mož Japonske.

— Ali je mogoče priti na bojišče v Čahar? Vprašajte generala Doihara.

— Kdaj pride novi poveljnik?
— General Doihara bo to pravočasno sporočil novinarjem.
— Ali je dovoljeno fotografirati nove čete?

— Seveda, toda imeti morate dovoljenje generala Doihare.
Ta japonski sved general Doihara, načelnik japonske Secret Service, polkovnik Lawrence Daljnega vzhoda, ne pripravlja komurkoli sprejema v Tokio. Ko se je pa navzile opreznosti, s katero je bil tujec obdan, raznela vest, da je prispel v Tokio Mir Ali Khan, bivši buharski emir, se je izgovarjalo z njegovim imenom obenem tudi imeno Sinkian. Mir Ali Khan je prispel na Japonsko iz svojega zavetišča v Afganistanu, kamor se je bil zatekel, ko so ga med rusko revolucijo zapodili njegovi podložniki z rusko pomočjo iz njegove dežele, ki je postala del samoupravne sovjetske oblasti Tadžikistana.

Čudna zemlja

Sinkian je prostrana stepna oblast med Afganistanom, Tibetom in severno Kitajsko, nekdanji kitajski Turkestan. To je čudna dežela. V Kašgaru, Urumdži in drugih večjih mestih imajo elektriko, razsvetljavo, kinematograf, radio, plinarno, trgovino, kjer lahko kupiš vse, kar rabi človek z zapada za znošno življenje. Iz Nankina vodi železniška proga preko Banču do Urumdže, glavnega mesta Sinkiana, od tod pa do Taškenta. Toda 95% Dunganov, Turkmenev in Sinkianov, noče teh kitajskih novotarij in pridobitev. Oni ne priznavajo niti imena dežele Sinkian. Na vladnem poslopiju v Urumdži že davno ne vihra več kitajska zastava, izpodrinila jo je rdečo-belo-črna zastava mohamedanske države Dunganov. Dunganji nikoli niso radi priznavali kitajskega gospostva. Resnično podjarmljeni so bili še leta 1877 po sedemletnem uporu, ki ga je vodil zadnji dunganjski khan Jakob. Toda že leta 1897 je postal Sinkian med velikim mohamedanskim upom zopet eno najbolj vročih središč upora in divje tolpe neradne vojske kitajskega cesarja so gasile v Turkestanu upor s krvjo tisočev Dunganov. Niso pa mogle ugasiti sovraštva in odpora. Turkmenci so vražijo vse kitajsko. Za vse na svetu bi se ne vozili po kitajski železnici ali s kitajskim letalom, čeprav so premožni, kar se pozna že po njihovi obleki in opremi njihovih konj.

Narod na konjih

Sinkian je raj jezdecov. Dungan si ne moremo misliti brez konja. Ti ljudje so tako strastni jezdeci, kakor so bili časi, ko je prišla vest o njih do starošolskih letopiscev, ki so jih smatrali za kentavre, češ, da so to napol ljudje, napol konji. In res je Dungan kakor zrasel s svojim konjem, vajen je sedeti na njem že od otroških let, dela in je na konju, na konju zna celo spati in komaj napravi na dan deset korakov peš. Dungan, ki bi zgubil konja, je najbolj ubogo bitje na svetu. Hodi silno nerodno. Noge, ki niso vajene hoje, mu kmalu odgovorijo tako, da ne more naprej, v sinkianskih mestih so morali nekatere ulice zapreti za avtomobilski promet, ker so hodili po njih kmetje, čim namreč Dungan razjaše konja, se ne zna oginiti avtomobilu, tudi če vozi slednji počasi.

Kakor moški, so vajene konj tudi ženske. To so najprejeteje jahačice na svetu. V svojih slikovitih nošah in jahalnih škornjih z visokimi, stolpičastimi turkmenskimi čepicami na glavah so podobne princesam iz orientalskih pravljic. Napram moškim, ki preživijo skoraj vse življenje na konjih, imajo to prednost, da znajo tudi dobro hoditi, vendar pa najraje jahajo. Dekle, ki bi se ne držalo na konju tudi v neuhajšem galopu, ni godno za možitev in ženin lahko zahteva nazaj kupnino od njenih staršev, če nevesta ne napravi jahalnega konja na celotni ceni, ki jo zahtevajo.

stavnem delu poročnega obreda. Tudi mohamedanski svečeniki v Sinkianu opravljajo svoje delo v sedlu, v njem citajo stih iz korana, v njem molijo in opravljajo vse verske obrede. V Sinkianu je več velikih, modernih mest, toda večina prebivalstva živi v aulih, majhnih naselbinah v stepi, kjer stoji kočje iz lesa in šotorskega platna ali kože brez vrat in brez oken. Tudi oprema je zelo enostavna, domače preproge, nekakšno ležišče, ognjišče in najnujnejša kuhinjska posoda.

Klin med Kitajsko in Rusijo

Japonci, gradeči pregrado med Kitajsko, ki jo hočejo obvladati politično in gospodarsko, in Sovjetsko Rusijo, v kateri vidijo močnega zaveznika in zastopnika Kitajske, so že davno opazili Sinkian in protikitajski pokret v njem. V Afganistanu delujejo že od leta 1933 japonski vojaški instruktorji. V Tibetu, ki je morala po državljanskih vojnah oslabiljena Kitajška nedavno priznati tudi njegovo neodvisnost, delujejo japonski vojaški instruktorji od leta 1935. In med njima je stisnjen Sinkian. Tudi je državna organizacija premalo razvita, da bi se dalo na njo vplivati neposredno. Dunganji so strastni privrženci islama. Zato se izdajajo v Sinkianu Japonci za zaščitnike islama, kakor Italijani v Severni Afriki. V Tokiu in Osači so bile nedavno ustanovljene šole in mladi Turkmenci, ki se hočejo učiti v njih, dobe japonsko državno stipendijo. Zato se pa goji v šolah

Hladnokrvni pevec

Slovenci junaški tenor nekega francoskega gledališča se je baš pripravljal za nastop, ko mu je nenadoma postalo slabo. Ravnateljstvo gledališča je prišlo v hudo zadrego, ker ni bilo pri rokah niti približno enakovrednega pevca. Ravnatelj je pozval enega izmed drugovrstnih pevcev, ki je o njem vedel, da zna za silo dotično vlogo in da bi jo mogel prevzeti. Pevec je bil zelo vesel, da bo lahko nastopil v tako veliki vlogi. Brž se je oblekel in pripravil, kakor je zahtevala vloga, ves srce je stopil na oder in zastor se je dvignil. Komaj je pa končal prvo arijo, je nastal v gledališču strašen hršč. Občinstvo je pevca ogorčeno izviščalo.

Toda pevec je ohranil mirno kri, prekril je roke na prsih in zaklical občinstvu: Dame in gospodje! Ne bodite neumnimi, mar morem jaz, ki imam borih 800 frankov mesečne plače, peti pred vami tako lepo kakor poje tisti, ki dobiva deset tisoč mesečno? Pri tako mizerani plači pač ni mogoče zahtevati od mene več, nego sem storil.

In življenje je takoj utihnilo. Po gledališču je zadonel celo priznanje in potem je hladnokrvni namestnik junaškega tenorja pokazal, kaj zna. Ob koncu predstave mu je občinstvo že navdušeno piskalo. Slučajno je bil v gledališču tudi grof Brandolini, ki je postal po svojem tajniku na oder v kuverti 2000 frankov in vizitko z laskavim priznanjem.

Mož, ki ima vse zastonj

Vsak prezident Zedinjenih držav, zlasti torej Franklin Delano Roosevelt mora kakor vsak ameriški državljani prijaviti svoje dohodke davčni upravi, da mu omeri dohodnino. Roosevelt izpolnjuje to dolžnost zelo vestno. Njegova plača znaša 75.000 dolarjev. Ta znesek pa ni podvržen obdavčenju. S tem denarjem plačuje prezident v prvi vrsti svojih 30 domačih uslužbencev. Drugi prezidentovi dohodki znašajo okrog 600.000 dolarjev letno. To so dohodki iz raznih virov.

Prezidentovo gospodinjstvo dobiva sadije, sovitoje in rože iz vrta Belega doma, čigar vrednost se ceni na 25.000.000 dolarjev. Razen tega dobiva predsednik 25.000 dolarjev za kritje potnih stroškov na potovanjih, kajti vse ameriške železnice družbe imajo za prezidenta vedno pripravljene salonske vagonce. Tudi vojaška uprava da prezidentu vsak čas na razpolago ladjo ali letalo. V prezidentovih garažah stoji tucat velikih luksuznih avtomobilov, ki jih vzdrževanje ne stane prezidenta nič. Država pa mora plačati za nje 30.000 dolarjev letno.

Reklame željni čestilci pošiljajo dan za dnem prezidentu in njegovi soprogici darila. Prezident dobiva cele zaboje za najboljšega sadija, pitane perunice, dragocinskih umetnin itd. Vse nove filme vidi prezident v Belem domu, kamor prihajajo tudi operni pevci in razni umetniki, da se lahko prezidentova rodbina brezplačno zabava. Tudi sportno zabavo in udeleževanje prezidenta in njegove rodbine plačuje država. Vojaška uprava mu daje na razpolago najboljša konje in najlepša igrišča. Roosevelt ne more potrošiti niti dolarja, čeprav bi hotel kaj kupiti, kar mu posebno ugađa, ker dobi vse brezplačno.

poleg islama v prvi vrsti pemongolska propagandna velika država vseh Mongolov pod vodstvom in pokroviteljstvom Japoncev.

Obiski velike japonske države stopajo vedno jastje v opredelje. Zdelo se je, da je Sinkian, vzhodni Hopejem in Čaharom, zdaj so se pa pridružile še severokitajske provincine, iz katerih naj bi nastala nova država Heilungkaio in obenem veliki Sinkian. Če se posrečijo Japoncem njihovi načrti, bo okleščena Kitajška — rezervoar človeških množic — povsem odrezana s širokim pasom vmesnih držav od Rusije, ki bi jo mogla zlagati z orožjem. Očemom se bo pa japonski klin nevarno približal nemirni, občutljivi meji angleške Indije.

Latka v japonskih rokah

Japonci si prizadevajo politično zediniti Sinkian v formalno neodvisno državo, ki bi jo mogli obvladati, ne da bi neposredno trčili ob nevarno turko silo. Že leta 1934, ko je Sinkian odkril pokorščino kitajski vladi, so imeli pripravljenega vladarja, ki bi hotel biti lutka na šahovnici kvantunske armade in njenega generala Doihare. To je bil mladi turški princ Abdul Kerim, vnuk zadnjega resničnega sultana Abdula Hamida. Abdul Kerim, ki je bil baš končal študije v Tokiju, so hitro poslali v Kašgar in nekaj turkmenskih emirjev ga je res priznalo za sultana. Toda Abdul Kerim se je čez nekaj mesecev ubil, postal je žrtev zagonetne avtomobilske nesreče in tuj avto je v splošni zmedzi izgubil.

Sinkianski prestol je ostal prazen, toda Japonci imajo zdaj že novega in prikladnejšega pretendenta na prestol bodoče vazalske države. Mir Ali Khan, pregnani buharski emir je prispel v Tokio, odkoder sta našla nekoč pot na prestol mandžurski cesar Puji in turški princ Kerim. Mir Ali Khan, varovanec generala Doihare, čaka na prestol Sinkiana.

Nova metoda transfuzije krvi

Na drugi mednarodni konferenci o transfuziji krvi v Parizu sta pokazala dva švedska zdravnika poenostavljeno metodo transfuzije krvi, kateri pripisujejo v zdravniških krogih velik pomen. Nova metoda, delo dr. E. Hedenia iz stockholmske bolnice St. Göran, obstoja v tem, da se rabi pri transfuziji krvi povsem čist heparin, ki preprečuje njeno strjevanje. Čisti heparin je odkril nedavno drugi švedski zdravnik dr. Erik Jorpes iz stockholmskega zavoda Carolina. Čeprav je bil heparin že davno znan kot sredstvo proti strjevanju krvi, ga je šele dr. Jorpes očistil strupenih delov.

V nasprotju z drugimi sredstvi proti strjevanju krvi lahko heparin vbrizgamo neposredno v žile. Dočim se kri normalno sesede v 5 do 7 minutah, lahko s pomočjo heparina dosežemo, da se sesede šele v 20.30 ali 60 minutah, da celo v štirih urah, kolikor pač vzamemo čistega heparina. Polna transfuzija krvi, zaželena vedno, to se pravi od darovalca neposredno na bolnika, je bila doslej možna samo v bolnicah, kjer so bile potrebne obsežne priprave in posebno izolirano strežniško osebje. Po Hedenievi metodi se pa da napraviti transfuzija krvi mnogo enostavneje. Dr. Hedenius je pokazal svojo metodo teoretično in praktično. Uspešno je napravil po nji že 200 transfuzij krvi. Njegova metoda je vzbudila veliko zanimanje po vseh evropskih državah. Francija se že pogaja za pravico izdelovanja heparina po dr. Jorpesovem principu.

Ne pretepajte tajnic!

Lepa zasebna tajnica Charlotta Montijeva v Hollywoodu toži svojega gospodarja, znanega filmskega igralca W. E. Fielda in zahteva od njega milijonsko odškodnino, ker jo je nekega dne pretepel s palico. Zato naj bi ji plačal v našem denarju nad 10.000.000. Ni sicer lepo in tudi karalirsko ne, če moški pretepe žensko, vendar bi bila pa to predrago plačana neagantnost.

Montijeva je prišla oni dan vsa obokana na policijo povedati, da jo je Field v svoji villi pretepel po diktatu, ki z njim ni bil zadovoljen. Pretepel jo je kar s palico. V dokaz je pokazala Montijeva več podplutb na svojem lepem telesu. Obtoženi igralec pa trdi po svojem odvetniku, da si je Montijeva vse to gladko izmislila in da nima po telesu prav nobenih podplutb. Njene skromine niso skromne, še večje je pa zanimanje hollywoodske družbe za sodno obravnavo, ki bo prve dni novembra. Že zdaj prodajajo vstopnice in prekupevalci jih spravljajo v promet po 4—5000 din.

Ukrajina pod sovjetsko vlado

Predsednik osrednjega izvršnega odbora ukrajinske sovjetske republike G. J. Petrovski je pripravil za tisk knjigo pod naslovom »Kako je živel in kako živi ukrajinski narod«. V nji je zbral mnogo zanimivih podatkov in informacij o razmerah v Ukrajini, ne pove pa, kako ljudje tam žive in kakšna je prav za prav vrednost milijonov in milijard rubljev, ki so jih polne sovjetske statistike. Petrovski piše, da so narasli izdatki državnega proračuna Ukrajine od 272.2 milijonov rubljev v letu 27/28 na 4.15 milijonov rubljev v tekočem letu. Od tega se je porabilo za socialne in kulturne potrebe leta 1927/28 samo 55.5 milijonov, lani pa že 648.4 milijone. Pod sovjetsko vlado je naraslo število šol na Ukrajini na 5633, bolnic, ambulatorijev in poliklinik pa na 440.

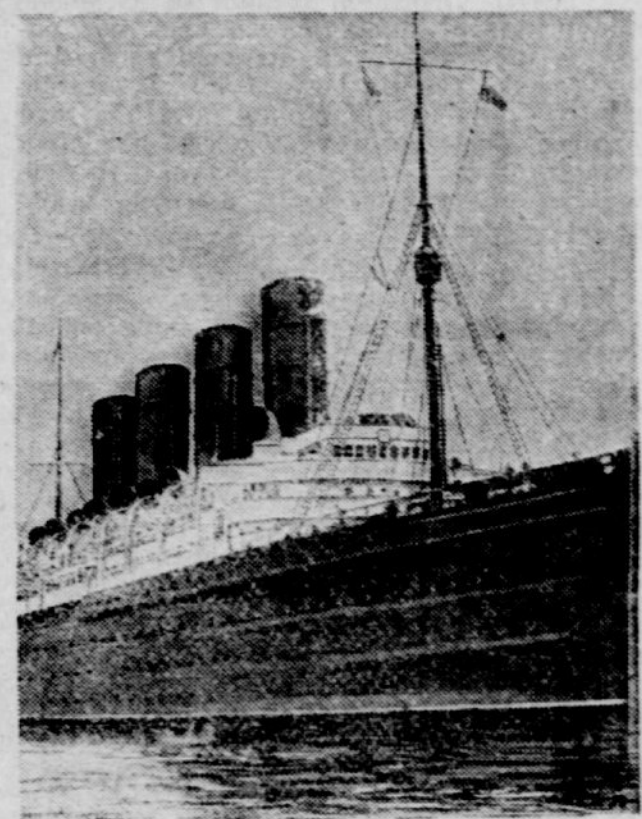
Pred revolucijo je imelo samo 127 ukrajinskih mest in trgov električno razsvetljavo, zdaj je pa takih mest in trgov že okrog 400. 43 ukrajinskih mest je dobilo avtomobilske zveze. Celotna vrednost delavskih mezd je narasla od leta 1923 do 1928 na 12.146 milijonov rubljev v lanskem letu. Dohodki delavskih družin so se podvojili. Posebno ugoden je položaj delavcev v donalnih premožnostih. Tam imajo delavci svoje hišice z vrtovi, mnogi tudi nekaj živine.

Položaj kolektivnih kmetij pa ni tako ugoden. V kolhozu v harkovski oblasti dobi delavec za en delovni dan 8 kg žita, 1 kg sadija in 2.5 rublja v gotovini. Razen tega dobiva vsak delavec skladov, pripominja Petrovski. Dosegla enega kolhozniško-stanovanjske je rodila na leto 1.000 delovnih dni in njeni dohodki so znašali 8

ton žita, eno tona sadija in 2.500 rubljev v gotovini. Leta 1914 je bilo na Ukrajini 5192 zdravnikov, letos jih je pa 19.476. V šole hodi 6 milijonov otrok. Na Ukrajini so ruske, ukrajinske, židovske, nemške, poljske, bolgarske, grške, tatarske, češke in armenske šole. Petrovski trdi, da na Ukrajini ni vasi, kjer bi ne bilo knjižnice. Ukrajina ima zdaj 88 gledališč, 5246 kinematografov, 16.109 klubov, 9 oddajnih postaj in 431.000 radijskih aparatov. V raznih vrstah sovetov ter vladnih in samoupravnih ustanovah ima Ukrajina 328.704 zastopnike.

Novo »Mauretania« grade

Novo »Mauretania«, ki naj bi si priborila sinji trak Atlantskega oceana, kakor si ga je nekoč njena slavna prednica, grade v angleških ladjedelnicah in na morje bo spuščena 28. julija prihodnjega leta. Istega dne odstopi manjša ladja »Mauretania«, last White Star Packet Company svoje ime novi ladji, ki ima zaenkrat samo zaporedno številko 1029. To ime je dobila leta 1935, ko je bil vzlet prvotni prekoceanski parnik iz prometa. Nova »Mauretania«, ki so jo začeli graditi letos 14. maja, bo najbrž tudi največja v Angliji zgrajena ladja. Njena tonaža bo znašala nad 33.000 ton, hitrost pa 22 vozlov na uro.

Prvotna ladja »Mauretania« je bila zgrajena leta 1906 in njenega rekorda v vožnji čez ocean 4 dni 10 ur in 41 minut ni mogla prekositi celih 23 let nobena ladja. Njeno notranjo opremo so prodali leta 1935 na javni dražbi v Southamptonu turistom, ki so se kdaj vozili z njo. Iztržili so v našem denarju nad 15.000.000. Zadnja vožnja v southamptonkem pristanišču je bila pravi pogreb ljudje, ki so ladjo poznali in se z njo kdaj vozili so imeli solzne oči. V vsem pristanišču so tulile sirene zasidranih parnikov.

Kartoteka brezposelnih

Lastnik steklarne v ameriškem Toledu in ravnatelj protovoljne statistične službe za brezposelne John Biggers je naročil 60.000.000 popisnih pol, ki bodo 16. in 17. novembra razposlane 31.000.000 ameriških rodbin, da bi se slednjič točno ugotovilo število brezposelnih v Zedinjenih državah. Popisne pole obsegajo 14 rubrik z vprašanji glede starosti, spola, rase, dobe nezaposlenosti, delazmožnosti in prejšnjega poklica.

Na robu pole je z debelimi črkami natisnana Rooseveltova poslanica s prošnjo glede sodelovanja na polju skrbi za brezposelne. Važno je, je rečeno v prezidentovi poslanici, za brezposelne in za vsakega, da odgovorijo na vsa vprašanja točno, odkrito in izčrpno. Če mi omogočite zbrati točne podatke, jih bom porabil v prid tistih, ki bi radi delali, pa ne morejo dobiti dela.

Mravlje delajo ogromno škodo

Brazilijski poljedelski minister je opozoril nedavno na novo nevarnost, pretečo poljedelstvu Južne Amerike. Mravlje iz rodu Atta razgrizejo liste, jih spravijo v podzemlje in tu goje na prežvečeni kaši gobe iz rodu Rocites, da se z njihovim sokom hranijo. V Južni Ameriki so se zadnje čase te mravlje silno razpasle in delajo veliko škodo. Na brazilskih plantažah so napravile lani za 25 milijonov milreisov škode, v severnoameriških krajih pa so opustošile plantaže. Razpasle so se po vsem Ecuadoru in skoraj po vseh krajih vročega in subtropskega pasu Južne Amerike. Kmetovalci zamažajo jabece proti tem mravljam učinkovito sredstvo. V eni noči ali dnevu, ki je močno oblačno, lahko uničijo celo sadno plantažo. Na svoji plati jo mahnejo vedno v velikih kolonah, v strogem redu in nič jim ne more kljubovati. Vsa uničujoča armada mravljev se pomika naprej liki vojska pod vodstvom svojega šefa. Spredaj so največje in najmočnejše mravlje. Njihova naloga je poiskati in odstraniti s poti vse ovire. Mravlje spredaj imajo dolge močne klešče, tako da morajo hoditi dvignjenih glav.

Njim sledi glavna napadalna vojska in šele potem pridejo na vrsto delovne čete, ki poskrbijo za prenos plena. Tudi te se strogo držijo reda. Med poedinimi četami tekajo posebne mravlje, ki jim je naloga skrbeti za zvezo. Ko pridejo do človeškega bivališča, ga oblesijo od kleti do strehe in uničijo vse, kar dosežejo. Ves mrčes pred njimi pobegne.

Mesto dečkov

V severoameriški državi Nebraska je mesto, čigar prebivalci so sami dečki. Zato se tudi imenuje »Boys Town«, torej mesto dečkov. To mesto je ustanovil šele pred 20 leti mecen Edvard Flanagan, ki mu pravijo splošno Father — oče. V mestu živi nekaj sto dečkov raznih plemen in veroizpovedi. V Flanaganu smejo živeti samo dečki, nihče drugi ne sme v mesto. Naselbina dečkov ima svojo pošto, več šol, tiskarno, telovadnico, kopališče in kino. Vsa podjetja vodijo dečki. Sami dečki sede v mestnem svetu in deček je tudi župan. Mesto ima tudi svojo policijo, ki zasleduje in kaznuje krivce.

Iz Zagorja

Kanalizacija Zagorja posebno dolinskega dela, ki leži v dokaj vlažnem toronu, je že star problem, nad katerim so si belili glave že razni občinski odbori. Vedno pa so se postavljali po robu najnujnejši opravki in kanalizacija je morala počakati. Malo so pokrpali tu, malo tam, a vedkopoteznega dela se nismo dočakali in prav bojimo se, da bo tudi to pot ostalo pri malem. Nekaj je, vsaj gibljivo se. Te dni polagajo ob novi česti od Janove hiše proti Medlovskovi hiši ovi, ki jih je obdala naravnica pri podjetniku g. Korbarju. Kaže pa, da je značkalno krepitla, toda upamo, da bo mogoče dobiti potrebnih denarnih virov, s katerimi bodo financirali letos vsaj polovico kanalizacije skozi dolino.

Birlove apnenice podirajo. Še malo, pa ne bo skoraj sleda več o zajetnih pebeh, ki so dajale vodu v našo dolino posebno lico. Podjetnik g. Birlova si je že pred leti zgradil moderno apnenico v Kresnicah. Tako polagoma izgubljam industrijo iz doline. Menda leži nad dolino zla usoda, da ne znamo obdržati tega, kar imamo, da malomarno puščamo, da usihajo viri, od katerih bi moglo živeti precej ljudi. Pomislimo samo na usodno pogrezo v dobi, ko je nameraval Abel zgraditi novo steklarino. Pa ni dobil stavbišča in je šel drugam. In letos je z Lokami ravno ista. Vse je bilo že na tem, da se prične z izkoriščanjem novega loškega rova. Šlo pa je za odkup sveta po TPD in lastniki so spet zahtevali prevelike vsote. Posledica: z novim rovom zdaj ne bo nič. Kde je torej konec koncov odgovoren za te vrste gospodarske politike? O tem naj bi premišljali odgovorni gospodje.

Razpotnikova teta je umrla. Daleč naokoli so jo poznali ne samo tisti, ki jim je delila z radodarnostjo, tudi izletniki, ki so se kdaj ustavili v gostoljubni gostilni na Razpotju so si zapomnili dobrodoščilo in postrežljivo gospo. Pravo njeno ime je bilo Alojzija Vozelj iz plemenite rodbine Pilpahov. Do zadnjega sveža in rdečelica je nenadoma umrla v starosti 85 let. Pokopali so jo v Kolostratu. Ohranimo ji lep spomin.

Kmetijsko nadaljevalna šola na zagorski šoli se bo začela v četrtek 4. novembra ob 13. uri. Vpisovanje se je že pričelo in naj se javijo nad 16 let stari mladeniči s kmetiji. Šola bo tako kot druga dela trajala od novembra do konca marca.

Radioprogram

Nedelja, 31. oktobra.
8:00: Klavir štirično (ga. Božena Šapja-Crnivec in gd. Silva Hrašovec). — 9:00: Čas, poročila, spored. — 9:15: Praznik našega morja (g. Viktor Pirnat). — 9:35: Spomini na Joh. Strausa (plošče). — 9:45: Verski govor (g. dr. Roman Tominec). — 10:00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11:00: Otroška ura (nastop vodi gd. Slavia Vencajzova). — 11:30: Koncert radijskega orkestra. — 13:00: Čas, poročila, vreme, spored, obvestila. — 13:15: Prenos koncerta dijakeške pevskega zbora iz St. Vida nad Ljubljano, vodi prof. M. Tome (oddaja je prekinjena od 14. do 17.). — 17:00: Kmetiška ura: Bolesni in napake sadjave (g. Anton Flego). — 17:30: Prenos koncerta iz cerkve Srca Jezusovega. — 18:30: Lahka orkestralna glasba (plošče). — 19: Čas, vreme, poročila, posebno poročilo o poteku nogometne tekme Ljubljana : BASK, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 19:50: Strie : Zvočna igra. Po povesti Fr. S. Finžgarja priredil Ipi. Izvajajo člani radijske igralne družine, vodi Ivan Pengov. — 20:40: Iz zvočnih filmov (plošče). — 21:30: Koncert lahke glasbe (radijski orkester). — 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Koncert lahke glasbe (radijski orkester). — Konec ob 23.

Ponedeljek, 1. novembra.
9: Čas, vreme, poročila, spored. — 9:15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 10:15: Verski govor (g. dr. Ciril Potonik). — 10:30: Čajkovski: Romeo in Julija, uvertura (plošče). — 11:00: Otroška ura: Recitacije (ga. Mileva Bolhar-Ukmarjeva). — 11:30: Koncert radijskega orkestra. — 13:00: Čas, vreme, spored, obvestila. — 13:15: B. Smetana: Iz mojega življenja (godalni kvartet, plošče). — (Oddaja prekinjena od 14. do 19.). — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 19:30: Nacionalna ura. — 19:50: H. Rabaud: Nočni spoved (simf. pesnitve — plošče). — 20:10: Spomenik slovenskemu neznani vojak (g. Mirko Ratej). — 20:30: Koncert (gostuje pianistka gd. Nadina Ferreri iz Rima, sodeluje radijski orkester). V odmoru recitacije »Praznik vseh mrtvih«, napisal Vilko Baehler. — 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Novokove pesmi pojo g. Mirko Dolničar. — Konec ob 23. uri.

Torek, 2. novembra.
12:00: Slavni orkestri igrajo (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Na grobovih (koncert radijskega orkestra). — 14:00: Vreme, borza. — 18:00: Koncert na pozavn (g. Jože Vrhovnik). — 18:40: Zelenarje: Jesenica, Javornik (g. Avgust Kuhar). — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 19:50: E. Grieg: Sonata v G-duru op. 13 (za violino in klavir). — 20:15: O. Zupančič: Noč na verne duše — dramska igra. Izvajajo člani rad. igralne družine. — 21:00: Komorni trio (g. Rupel Karl, Fučkar Aleksander, Lipovec Marjan). — 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Tih spomin (koncert radijskega orkestra). — Konec ob 23. uri.

Sreda, 3. novembra.
12:00: Daljne dežele v glasnih slikah (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Valčki, polke in koračnice (plošče). — 14:00: Vreme, borza. — 18:00: Mladinska ura: O sodobni francoski mladini (g. prof. Edvard Kobek). — 18:20: Mladinska ura: November v naravi (g. Miroslav Zor). — 18:40: Davne oprovitve in olajšave (g. Vladimir Murko). — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 19:50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani: v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar, v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored. — Konec ob 23.

Za močno pomorsko Jugoslavijo

Ali nam je potrebna organizacija JS? — Druge države imajo po več takih društev

Ljubljana, 30. oktobra
Položaj, ki nam ga je ustvarila do-
brotna usoda z ustanovitvijo Jugoslavije,
je tako odličen in edinstven, da nas zanj
zavida milijoni onstran naših državnih
meja. Tretjina državnih meja teče ob si-
njem Jadranu, 1564 km kršne obale liže-
jo biserne pene našega morja, okoli tisoč
otokov in otokov nam krasi in varuje
obalo, 363 pristanišč, 363 vrat, na stečaj
v širni svet odprtih vrat imamo, celokup-
ne obale med Rečino in Bojano imamo
5172 km. Slovenci ne pozabimo, da smo
najstarejši slovanski naseljenci Jadrana.
Naša obala teče od Devina do Dragonje
pod Piranom, 150 km daleč. Nismo njeni
lastniki. Tumbolj spoznamo in čutimo,
kaj pomeni morje za narod in državo.
Vendar pa se Jugoslavlani vse premalo za-
vedamo zemljepisnega položaja. Drugi po
morski narodi, druge države, ki so srečne
lastnice morja, imajo tudi po več pomor-
skih združenj. Imajo jih celo narodi, ki
lastnega morja sploh nimajo, n. pr. Čeho-
slavci, Madžari.

bah. Ze zdaj gre letno nad 20 milijonov
škatelj naših sardin v svet.

Velevežen za državo je tujski promet
ob Jadranu. Vsako leto poseti našo oba-
lo sto do 150.000 tujcev. To omogoča ho-
telsko industrijo, novo povojno vejo go-
spodarstva v Primorju.

Morje je vir bogastva in blagostanja
vsakega naroda in vsake države, ono je
vrata v širni svet, kjer so ceste in pota
brezkončni in neomejeni. Zato od drugod
tako zanimanje za našo obalo!

Mar naj stojimo tu križem rok? V da-
našnjih prilikah je kulturni boj vedno
predhodnik boja z orožjem. Prvo s per-
som in glasom, potem če bo treba, s pu-
ško in bombo. Najprej z duhom, potem z
mišicami.

Menda je razvidna potreba, da se v na-
šem narodu dvigne zavest o potrebi ču-
vanja našega morja in primorja! Kaj nam
je sedaj storiti? Dviganje pomorske za-
vesti je predpogoj za dvig našega pomor-
stva, od razvoja našega pomorstva v ve-
liki meri zavisi gospodarska bodočnost na-
šega naroda.

Oblastni odbori JS:

naibolj delovni
srednje
manj

In mi?! Proti vsem tem številnim na-
rodno-obrambnim pomorskim društvom
drugih narodov imajo Jugoslavlani le svo-
je »Jadransko stražo«, ki je dete srca in
razuma našega naroda. Pred petnajstimi
leti sta jo v belem Splitu, srcu našega
Primorja, ustvarili narodna zavest in po-
treba, kumovali pa sta ji ljubezen do mor-
ja in bojazen zanj ter po njem za našo
narodno in državno bodočnost.

Negovanje in dviganje Jadranske stra-
že v narodu nam narekujejo zemljevidi,
zgodovinski, gospodarski in narodno-ob-
rambni razlogi, če vse drugo prezremo.

Zgodovina nam nudi sto in tisoč prime-
rov, da smo se dvigali v zaledju le tedaj,
kadar smo bili močni na Jadranu, in da
smo slabili na kopnem, čim smo izgubili
morje. Vsa zgodovina našega naroda je
podobna valoviti črti, v kateri smo se dva
krat dvignili do velike višine, a enkrat
padli v robstvo.

Morje je bilo naše hrepenenje, bilo je
naše polje slave in morda naša grobnica.
Morje je bilo hrepenenje Srbov, ponos hr-
vaških borcev in Slovencev s Primorja in
Kraša element življenja, dočim nam je
bolj zadaj ostalo hrepenenje na potu h
gospodarskemu dvigu in narodnemu zedi-
njenju.

In kot nas vodita zemljepis in zgodovi-
na na morje, tako nas še vse bolj prite-
vajo k morju močni razlogi sedanjosti, v
prvi vrsti gospodarski oziroma narodna ob-
ramba.

Poljedelstva država smo, gospodarsko
težimo na zapad in od tam uvažamo raz-
ne fabrikate, železniške in cestne zveze z
morjem ter urejenost naših luk zal se ne
morejo povsem zajezi našega trgovskega
življenja. Smo pa v teh letih vendar do-
segli mnogo, saj gre že do polovice naše
zunanje trgovine preko naših luk. To po-
meni, da je imela skoro polovica našega
naroda gospodarske stike z morjem, kar
znači okoli sedem milijonov. Tonaža na-
ših ladij je presegla 350.000 ton, se je od
početka več kot potrojila. Na naših ladi-
jah je zaposlenih do 5000 ljudi, ki hrani-
jo naš tisti rodbini.

Ogromno bogastvo imamo v naših ri-

še države in z njo blagostanje, sreča in
zadovoljstvo Jugoslovancev.

Jadranska straža širi nekaj nevidnega
med narodom, dviga in širi pomorsko za-
vest pri primorcih in neprimorcih, pri odr-
aslih in med mladino. Sto tisoč odraslih
članov v državi, deset tisoč v Sloveniji je
zdajdalek premalo za tako potrebno obramb-
no organizacijo. Mladina v pomladu JS
je najbolje organizirana v Sloveniji, kjer
steje njena vojska do 70.000 mladih stra-
žarjev. V državi jih je tudi nad sto ti-
soč. Pokazala pa je JS tudi vidne stvari
kot so številni njeni domovi ob Jadranu
(včeraj smo pisali o njih), šolska ladj
»Jadrana«, dar JS naših vojni mornarici, hi-
droavijon »Sarajevo«, istotako poklon
idejne čuvarice našega morja njegovemu
fizičnemu varuhu.

Vsak je svoje sreče kovač. Ne zametuj-
mo onega, s čimer nas je naklonjena nam
Usoda razkošno obdarila in za kar nas
zavida milijoni okoli nas! V slednjem gor-
sko kočo naj prodre blagovest o našem
morju! Naj ne bo Jugoslovana, ki bi ne
bil z uma svetlim mečem oborožen vo-
jak pod buzdovanom kraljevičeva Marka!

Učimo se od včeraj, delajmo danes in
mislimo na jutri! In čuvajmo naše mor-
je!

Iz Zagorja

Božja njiva je vsa opleta in okitena s
cvetjem. Ze od srede meseca se je tam gi-
bal pridnih rok z grabljicami in motikami,
oddaleč pa so prihajali sveži prsti v ko-
ših. Zagorjani že od nekdaj s posebno lju-
bezjo časte spomin umrlih in le redko se
zgodijo, da bi ponoči ne brlela na grobu vsaj
ena drobna svečka, ki jo je tja morda vta-
nila drhteča roka rudarskega otroka ali
sključene žene. Leni je bila smrtina žetov
dokaj bogata. Naj počivajo v miru gori na
»Zorinčevci« njivci, kakor so pokopališče
kristli po nekdanjem posestniku omenjena
gata.

Kanalizacija. Te dni je občina zaklju-
čila delno kanalizacijo ob glavni cesti.
Vsem prebivalcem ob glavni cesti pa bi bi-
lo ustreženo, ako bi se ta zadeva velikopo-

težno izvedla do konca, kajti takole krpa-
nje ne zaleže praktično prav za prav nič,
občutno pa podraži zamišljeno načrt. Ven-
dar pa je tudi to, kar je bilo storjenega,
pokazalo vsaj dobro voljo odločujočih čini-
teljev, samo če ne bo ostalo kar pri tem.

Sv. Pina je gorela. Tako je vsaj
kazalo, saj se je dve noči vžela z njenega
vrha velika goreča grmada. Prokamen pri-
zor je občudovalo vse Zasavje, saj se je
zleto, kakor da bruha vulkan gorčo lava.
V resnici pa to ni bil niti godni požar,
kakršen v suhem jesenskem času ni iz-
bruhne. Svetoplaninski kmetje so namreč
sežigali velike grmade okleščevja in drač-
ja, ki je ostalo od drevja, katerega so bili
posekali in je šlo največ v revirje TPD
za jamejski ali stavni les.

Na meštanski šoli nastavljeni učni
moči gđ. Hermine Horvotova in gđ. Vida
Suhadolnikova sta položili diplomski izpit
na filozofski fakulteti v Ljubljani. Z zagor-
ske šole začasno dodeljeni učitelj g. Guna
Vinko se je na lastno prošnjo vrnil na ma-
tično šolo v Zagorje.

Bridek obračun je imel okoliški pod-
jetnik in posestnik g. U. z nekim mesar-
jem, katerega je prišel terjat za plačilo.
Po kratkem prerekanju ga je mesar pogra-
bil in vrzel ob tla. Tam sta se zabavala še
naprej, česar posledica je ta, da je U. mo-
ral po testat, ki ga je nesel orožnikom.
Razsodil bo vseumogotni paragraf.

Kmetijsko nadaljevalna šola za nad-
16letne kmečke fante se začne s 1. novem-
brom in bo zaključena koncem marca. In-
teresenti naj se prijavijo pri upravitelju
zagorske šole.

Bičilave apnenice so že delno do-
montirali. Industrije g. Guido Birolla si je
pred leti zgradil moderno apneno peč v
Kresnicah. Z njim bo naša nacionalna jav-
nost zgubila odličnega in nesebičnega po-
bornika, pogrešali pa ga bodo tudi pre-
množi, katerim je v svojem podjetju omo-
gotil eksistenco.

Z Ježice

Zanimanje za esperanto. Kratak po-
ziv v listih je marsikoga zganil. Upamo,
da zanimanje za esperanto ne bo ponehalo,
saj so zagotovljeni prijazni prostori v Ga-
silekem domu na Ježici in dober učitelj.
Prvi sešatek za esperanto bo jutri ob 10.
v Gasilekem domu na Ježici.

Klicaji. Prehod preko Florjančkovega
mostička je zdaj dosti varnejši, ker so mo-
rodajni blizu mostička postavili ploščina-
ste klicaje! O tem mostičku piše zdaj tudi
»Sporazumajski in marksistični list. Če mo-
stička niso uredili niti Rimljani, niti Atli,
niti Napoleon, niti Živkovič.

Prevrnjeni nagrobniki. Na žrniskem
pokopališču je nekdo pred tedni prevr-
nil več nagrobnikov. Seveda so te dni leka-
li krivce med — delavstvom, a brez uspe-
ha. Ze dolgo ni bilo pri nas nič »protire-
kne«.

Seveda je žrn-
niško pokopališče zopet v najlepšem redu.

Iz Metlike

Sport. V nedeljo 31. t. m. bo igral
metliški S.K. prijateljsko nogometno tekmo
z S.K. »Bantjo« iz Karlova. Ker je tekma
zdrvena s precejšnjimi stroški, upamo, da
bo občinstvo našlo potrebno razumevanje
za poliranje in napredek nogometnega
sporta in nas posetilo v čim večjem številu.
Tekma se prične ob 15. V primeru deževne-
ga vremena se tekma ne bo vršila.

Iz Ljutomer

Osebnost. V Ljutomeru je nasto-
pil službo komandirja orožniške stanice na-
rednik vojak g. Cvijan Vitoš, ki je služ-
oval dosedaj v Hrastniku. Odličnemu vo-
jniku, odlikovanemu s srebrno kolajno, že-
limo med nami mnogo zadovoljstva!

Vlom v cerkev. V petek ponoči je bilo
vmlomljeno v cerkev v Selnici na Muri. Vlo-
mili so odnesli moštvo in kelih. Oblasti
so vlomilcem že na sledu.

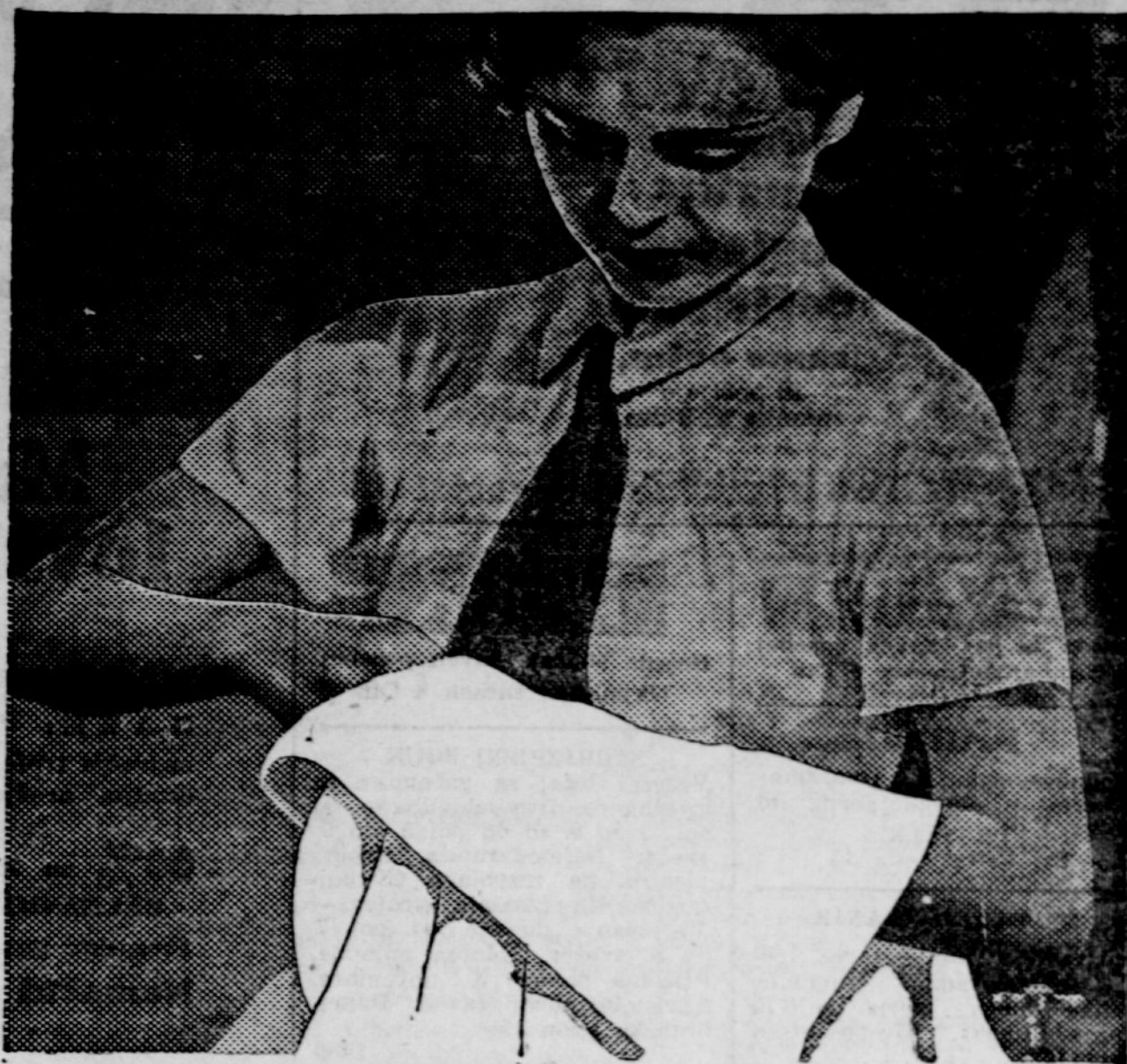
Sprememba posesti. Veno Vilar, trgo-
vec v Ljutomeru, je prodal svojo hišo go-
zpe lastnici Panonije v Ljutomeru, kupil
pa je hišo, ki je bila prej last Milana
Seclerja.

Malarija. Ker se malarija v Ljutome-
rskem srezu vedno bolj širi, je izdalo sresko
načelnost v Ljutomeru občanom in šolam
potrebna navodila za uničevanje komarja,
ki povroča malarijo.

Protilpinski razstava. Potujoča proti-
lpinska razstava je bila 21. v Ljutomeru,
ki so jo posetile vse bližnje šole ter mnogo
kmeškega občinstva, da je bil obisk zelo
zadovoljiv.

Delovanje CMD v Ljutomeru. Poročali
smo že o marljivem in acilnem delovanju
ljutomerske podružnice CMD, ki vedno iz-
polnjuje svojo dolžnost. Zdaj se pripravila
podružnica na tombolo, ki bo 7. novembra
ob 15. v Sokolskem domu.

Mislila je, da je njena bluza bela...

...dokler ni vzela brisače,
ki je bila oprana z Radionom!

Zakaj je perilo oprano z Radionom mnogo bolj belo
kakor perilo oprano z navadnimi pralnimi sredstvi?
Zato, ker vsebuje kisik. Navadna pralna sredstva samo
površno odpravijo nesnago — Radion
pa tvori milijone kisikovih mehurčkov,
ki skupaj s peno dobrega Schichtovega
mila pronikajo skozi vsako tkanino, od-
pravijo vso nesnago in ope-
rejo perilo snežnobelo. Ra-
dion pere temeljito in ena-
komerno ter je zato perilo,
oprano z Radionom, popol-
noma čisto in bleščeče belo

Schichtov
RADION
pere sam

Ogenj. V nedeljo je zgorel skedenj
posestnika Kovačiča na Cvenu. Posestnik
trpi tem večjo škodo, ker mu je zgorela
alama, seno, ajda v snopju in vozovi, ki
so bili pod streho.

V Jugoslaviji živi 141.437 Čehoslovakov
Po najnovejših statističnih podatkih pre-
vaja v Jugoslaviji 141.487 Čehoslovakov.
V tem so vsi vstali čehoslovovski državljani
živeli v Jugoslaviji in jugoslovenski državljani
čehoslovoske narodnosti. Čehoslo-
vaskih državljanov je v Jugoslaviji 23
tisoč 218, Slovakov pa 2051, skupaj 25.269.
Ostalih 13.155 pa pripada drugim narodno-
stim. Čehoslovakov, ki so naši državljani,
je v Jugoslaviji 103.063, od teh 74.158 Slo-
vakov in 28.905 Čehov.

Iz Poljčan

Ugasnilo je mlado življenje. Zalostno
so v četrtke jutraj oznanili zvonovi smrt
11-letne deklice Ajdnike Slaveice, ki je
po dolgotrajnem bolehanju podlegla srčni
bolezni, ki jo je mučila že od rane mladosti.
V petek dopoldne je v zvonu in eno
najmlajših učenk spremljala na zad-
nji poti poleg drugih vsa tukajšnja šolska
mladina. Nepisano ganljivo je bilo slovo
od priključene učenke Slaveice. Vse je glas-

no zaplakalo, ko se je v ganljivih besedah
poslovala za vedno od nje součenka Ribiče-
va. Nato so jo zagnili s svežim jesenskim
cvetjem. Učenci so ji zapeli doma »Gondič
je že zelen, ob odprtem grobu pa »Vigred
se povrne...« Potrtim staršem naše škole
so žalje, Slavici pa sladki večni sen.

Vojak padel iz drvečega vlaka. Ob-
hodnik proge je on dan zjutraj, potem ko
je odpeljal s tukajšnje postaje prvi jutran-
nji vlak, opazil blizu postaje na progi na
videz mrtvega neznanca. Ni vedel prvi hip,
ali gre za nesrečo ali se je pa nesrečno
sam vrnil pod vlak. Takoj je bila obvešče-
na žandarmerija. Komisija je ugotovila, da
je ponesrečenec vojak, redov Toksa Janez,
doma iz Smarja pri Jelšah. Služil je, kakor
je razvidno iz objave, kadrovaški rok v Kra-
gujevcu. Dobil je 30 dni dopusta, ki ga pa
na žalost najbrž ne bo preživel. Ali je pa-
del, ali je sam skočil iz vlaka, ker je pre-
spal svojo izhodno postajo Grobelno, od-
koder bi se moral peljati na Smarje, še ni
ugotovljeno, ker je bil nesrečni fant, ki je
ležal preko tira s počeno lobanjo, ves čas
nezavesten. Kaže, da bo težko ostal pri
življenju. Prepeljali so ga takoj z nasled-
njim vlakom v celjsko bolnišnico, obenem
so bili o tragičnem dogodku obveščeni tu-
di svoji v Smarju pri Jelšah.

ZA DAME

NAJVEČ NOVIH MODELOV ZA JESEN IN ZIMO, NAJSOLIDNEJŠO IZDELAVO
IN NAJBOLJSI KROJ NUDI V PLEŠIH, KOSTUMIH IN PALETOJH KONFERENCA

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Andre Armandy:

128

Princesa Symianova

Roman

Poveljnik vojske ne more biti rahločuten, če sto-
ji njegova vojska pred razsulom. Bourjal sicer ni
bil navdušen za to pot, odklanjal je pa tudi ni.
Toda na kom naj preizkusi to sredstvo?

Vse prebivalstvo Bourja je bilo obubožno.
In tedaj je šinila Bourjalu v glavo sijajna mi-
sel, kakor šine v kritičnih trenutkih vedno veli-
kim vojskovodjem. Dežela je bila izčrpana, toda
ob njenem robu so tekli toki, polni obnovljajočega
se bogastva: prekop in železnica. »Maršal« je sile-
nil nemudoma odrediti »subskripcijo« med potni-
ki.

Čprav je bil železniški promet v največjem ne-
redu, vendar je tu pa tam privozil mimo vlak.
Brez dolgega odklepanja je Bourjal sledil svoje
čete in jih poslal proti večeru na železniško progo.
Tu pa tam so bile razpostavljene straže. Prese-
neti in pomoriti jih, to je bilo Rdečim kopjani-
kom prijetno razvedrilo. Potem je Bourjal zapo-
vedal:

1. Prerezati brzojavne žice — kar je bilo tem
lažje, ker so bili storili to prej že drugi.

2. Nanositi na tračnice že od daleč vidne kupe
tramovja in kamenja. Namen teh kupov naj bi bil
ustaviti vlak, ne pa da bi skočil isti s tira.

3. Čim bi se vlak ustavil, poslati nekaj mož na
stražo k lokomotivi, drugi, oboroženi s puškami
in vlnudnostjo, naj bi pa pozvali potnike, da bi
si pridobili zasluge za izdatno podporo plemenitega
dela maršala Bourjale. Samo ob sebi umerno je,
da je samo on upravičen sprejemati denar.
Ta zadnja odredba je poznala samo eno izjemo:
tujci in to je bilo upravičeno. Bourjal je bil res
take volje, da bi bil najraje napovedal vojno vsej
Kitajski. Pazil je pa strogo na to, da bi ne dvignil
proti sebi veselih, če bi njihovim državljanom na-
lagal »prostovoljno kontribucijo«.

Ko je bilo vse tako že vnaprej pripravljeno in
premišljeno, ni preostalo »maršalu« drugo, nego
čakati na sađove teh ukrepov. Čeprav je pa šlo v
začetku vse tako, kakor je bil zasnoval, je vendar
poseglo vmes nekaj nepričakovane in mu pre-
križalo vse načrte.

Ob desetih zvečer je bil napovedan vlak od ju-
ga. Lokomotiva se je ustavila pred kupom pragov
in Rdeči kopjanki so jeli streljati v zrak, da bi
omehčali potnike. Po njihovem mnenju se je dalo
tako najlažje zbuditi med potniki razpoloženje za
dobrodelnost.

Razporejen pod šotorom v svoji svečani unifor-
mi je »maršal« Bourjal pričakoval »vlagatelje« s

prijetnim občutkom bankirja, sprejetega pod prvo
kapitulacijo. Toda namestu njih je zagledal dokaj
zbezanega prvega pobočnika.

— Gospod, v vlaku je samo en evropski potnik.

— To je dolga previdnost drugih. V teh tež-
kih časih sede vsi pametni ljudje doma. Upam, da
ga niste nadlegovali.

— Ne, gospod, toda...

Bourjal je postajal nestrpen.

— Toda kaj?

— No, torej, zato je pa on — nadlegoval naše.
Na vaše poveste bi ga bili morali prisiliti, da bi
bil ostal miren v svojem kupeju, pa ni hotel o tem
nikakor slišati. Dejal je, da mora govoriti z vami.

Bourjal se je namuznil. Čeprav je gladko pri-
znaval načelo, da posvečuje namen sredstva, ni
dvomil, da bo govoril Evropec baš o teh sredstvih,
ker cilja ne poma.

Ni pa imel časa razmišljati do konca. Evropec
je pahnil stražo od vhoda in vdrl teli nič menit
v šotor.

— Ta je pa dobra! Bandit in ropar! Zdaj šele
razumem, kaj je pomenila tvoja molčečnost!

— »Maršal« Bourjal je kar zazijal od preseneče-
nja.

— Gospod nadporočnik...

— Kaj pomeni ta maščevanje? Mar je zdaj pust-
ni torej? Kakešno komedijo pa igraš tu?

— Pojasi mi to, — je dejal presenečeni »mar-
šal« in se pomilujoče osmi na tri vrste svojih odli-
kovanj.

Prvi potnik se ni dal prositi:

— To je prvi Zmaj prve stopnje, to-le Zlati klas
druge stopnje, to Dragoceni žarek druge stopnje,
to red Velikih zaslug in to red Vzhajajočega soln-
ca. V drugi vrsti pa...

— Dovolj! — je prestrigel Brancein pobočni-
kovo razlago srdito. — Tako torej si izpolnil po-
varjeno ti nalogo?

— Gospod nadporočnik, — je vzdihnil Bourjal
ves iz sebe, — mar je navada sramotiti poveljni-
ka vprico podrejenih častnikov?

— Ne, — je pritrdil Robert.

»Maršal« je pokazal svojemu generalnemu šta-
bu vrata.

— Marš ven, vsi! Govoriti moram med štirimi
očmi s tem gospodom. In ko je ostal sam, je dejal:

— Pojasnim vam to, gospod nadporočnik.

In kratko mu je opisal zgodbo svoje kariere ter
mu odkrito priznal, kakšne načrte je skoval.

— Nisem vam mogel pisati, kaj šele brzojaviti,
ker sem bil ujetnik svojih vojakov. Sicer sem vam
ga povedal, kakšen je bil moj cilj. — Segel sem
samo po kitajskih metodah.

— Pa naj bo, še ta tvoj cilj, — je pridelal grof,
čeprav bi zadostovalo, da bi te stihal takole kak
ameriški pastor, da bi proglašil vse Francoze za
imperijaliste. Toda tvoje početje je ogabno. Na,
ne boš me prepiral, da deš prav, ko se loviš za
pridvi, dočim so se po tvoji krivdi Sovjeti ta čas
pustili tiste, ki bi jo bil moral čistiti.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda 10 par. davek posebej.
Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Naslove malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo znamke za 3 din.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Prilika

ugodnega nakupa trenčkotov, hubertusov, obleke, perila itd.
PRESKER
Sv. Petra cesta 14.

50 PAR ENTILANJE

ažuriranje, vzenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12.

KLIŠEJE

ENO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

BARVANJE LAS

specialno izvršuje v vseh njenih salonskih salonih »Bakara«, Prešernova ulica 7, nasproti slaščičarni »Košake« 46-2

Vse naše inserente

In tiste, ki nam na oglase v našem listu pošiljajo pisane ponudbe, opozarjamo, da smo na našem poslopiju v Knafljevi ulici št. 5 namestili poseben nabiralnik rdeče barve, v katerem ponudniki lahko pušajo svoje ponudbe, prav tako pa tudi inserenti naloge za oglase. Inserenti nam v primeru, če nam oglašne naloge pušajo v nabiralniku, morajo odgovarjajoči znesek priložiti v znamkah, ker sicer oglasov ne bomo uvrščali.

V GOSTILNI

»Pri tičku na gričku« v soboto, nedeljo in ponedeljek krvavice in pečenice. 2509

NEMSCINA IN KLAVIR

Oddam še nekaj učnih ur. Cena zmerna. Groharjeva 2-I., vrata št. 5. 2510

BUFFET

S. J. Jeraj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38 priporoča svoja prvovrstna vina in žganje po sledeh konkurenčnih cenah:
Namizno belo 1 8 din
Srbsko prokupac 1 8 din
Portugalka nova 1 9 din
Cviček 1 9 din
Rizling 1 9 din
Silvanec 1 12 din
Jabolčnik sladki 1 4 din
Hruševce stari 1 4 din
Žganje:
Tropinovec 1 24 din
Slivovka stara 1 26 din
Brinjevec 1 32 din
Pri večjem odjemu primeren popust! 2504

RESTAVRACIJA

»Šestica« danes kolone in dober cviček. 2517

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

SLOVENSKE KNJIGE predvojnne in časniške kupim, isto tako starinske molitvenike, rokopise in podobne. Ponudbe pod »Knjižnica« na upravo. 2518

Inserirajte

V »SLOV. NARODU«

Usnje

v ševro-boksu, laku, kožice za rokavice v vseh barvah. — Prvovrstne podplate, pitlinge, krom na drobno in debelo, čevljarske potrebščine, zgoraj navedeno, damske torbice, pasove, kovčke in drugo Vam nudi po najnižjih cenah

FRANCERJAVEC, zaloga usnja
LJUBLJANA, Stari trg 18

Olympia lovcev

Mednarodna lovška razstava BERLIN

od 2. do 21. novembra 1937

K A Z E:

največje trofeje sveta, posebna razstava o lovskem orodju, orožju, lovskih psih, gospodarstvu, lovu in umetnosti itd.

60% na ZNIZANA VOZNA NA NEMSKIH ŽELEZNICAH. POCENI POTNIŠKE MARKE.

Prospekte in pojasnila daje:

Nemački saobraćajni biro, Beograd
Knežev Spomenik 5.

PO SOLIDNIH CENAH VAM NAPRAVI IN POPRAVI

vse tapetniške izdelke

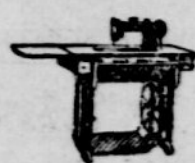
SITAR KARL

Wolfsova 12 (dvorišče) — Telefon 28-10

čevlji

otroški vseh vrst po zelo ugodnih cenah od 30 Din naprej. Moški boxiaki, sportni, štrpacni po vseh cenah od 115 naprej. Ženski elegantni od 60 Din naprej. Smučarski zbiti ali šivani od 140 Din naprej v vseh najnovejših raznoterostih. Vse blago je samo iz prvovrstnega usnja (brez papirja).

TEGOVINA ČEVLEJ, preje Dunajska c. »Pri Pollakus«, sedaj »TRIUMF«, Kolodvorska ulica 11.

Otroški vozički, dvokolesa, šivani in najnovejši motorji, stroji, modeli, trikotniki, pogrešljiv.

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

DOPISI

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

MOŠKI

ki trpijo za seksualno neurastenijo, impotenco, oslabele funkcije spolnih žlez itd., poskusite

OKASA

100 tablet Din 220.—
300 tablet Din 560.—
50 tablet Din 110.—
Dobijo se v vsaki lekarni.

Lekarna

Mr. Rožman
Beograd — Terazije 5

STANOVANJA

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

SOSTANOVALCA

sprejem v čisto solčno sobo, v kateri je elektrika in peč. Cena zmerna. Cesta 29. oktobra, dvorišče št. 19. 2511

SOSTANOVALCA

se sprejme takoj k boljšemu gospodu. Vodnikova cesta 12-I. 2503

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Raznašalca

kolesarja za raznašanje lista okraj št. Vid, Vižmarje in Tacen sprejme takoj uprava »Slovenskega Naroda«. — Zglasiti se v sredo, dne 3. novembra od 1. do 2. ure popoldne v pisarni uprave »Slovenskega Naroda«.

HERSAN ČAJ

DELUJE

dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic. Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih.

OLAJŠUJE

muke in boli pri revmatizmu in bolečinah v kosteh.

UBLAŽUJE

obolenja pri mesečnem perilu in menli.

ODSTRANJUJE

motnje debelitve in vas dela vitke.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Reg. S. br. 19.830.1933

Beseda »krema« ne pove ničesar, vse pa beseda „NIVEA“!

Z NIVEO je v resnici nerazdružljivo zvezan pojem idealnega negovanja kože in sicer zaradi tega — ker NIVEA vsebuje »Eucerit«. Ta prodira globoko v kožne luknjice, krepča kožo in ustvarja mladostno svežost. — Zato ne zahtevajte samo »kreme« — ampak vedno le »NIVEO«!

NAZNANILO!

Tem potom obveščam cenj. občinstvo, da sem otvoril

SLAŠČIČARNO v Franciškanski ulici

V moji dolgoletni praksi v tu- in inozemstvu, kakor tudi kot šef-slaščičar restavracije »Union«, sem si pridobil dovolj prakse, da bom znal vsakogar ob vsaki priliki kar najbolj zadovoljiti. — Priporočam se za cenjeno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Grablivo Josip

31. oktober mednarodni dan varčevanja

Mestna hranilnica ljubljanska

i m a

novih in oproščenih vlog Din 164.000.000.—, ki so vsak čas in brez omejitve izplačljive.

Za vse vloge jamči

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO